

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(212) 227-4125
З Нью-Йорку
УНС-002 (201) 451-2200
З Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK XC. Ч. 8. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 14-го СІЧНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 14, 1983 No. 8. VOL. XC.

Церква і громада відзначили ювілей о. д-ра М. Ваврика

Нью-Йорк, Н.Й. — У неділю, 2-го січня 1983 року, урочисто відзначено тут 50-ліття священного сану видатного українського вченого-духовника, історика-дослідника, о. д-ра Михайла Ваврика, ЧСВВ.

У новоствореній церкві св. Юра в Нью-Йорку відбулася Богослужба з участю Єпископа Стемфордського Єпархії Владика Василя Лостена. Богослужбу відправив Ювілей у сослужінні протоігумена Чину СВВ о. Юліана Катрія, парох церкви св. Юра, ігумена Патріка Пашака, о. д-ра Мелетія Войнара й ігумена з монастиря ЧСВВ в Глен Кові Олександра Гавалюка. Співав хор ім. Митрополита Андрія Шевицького під орудою соліста Метрополітаної опери Андрія Добрянського, який співав теж сольно. «Отче наш» у супроводі мішаного хору. Проповідь виголосив о. проігумен Ю. Катрій, і після Богослужби Ювілей благословив хрестом кожного зокрема приважного у шкільній церкві та роздавав спеціально видані з цього приводу святі образки.

Після Богослужби у запрошених гостях і запрошених духовними і світськими українськими людьми великий аудиторії школи св. Юра відбувся бенкет у честь Ювілята. Розпочав його хор питомців із духовної семінарії у Глен Кові під батутією о. Івана Сембрата, ЧСВВ, професора і консультора семінарії у Глен Кові. Це були колядки ще з XVIII сторіччя.

Відкрив бенкет парох церкви св. Юра о. Ігумен П. Пашак, ЧСВВ, який відчитав гарного листа з привітання від Єпископа Інокентія, ЧСВВ, з Чикаго. Вступну молитву прочитав Владика Лостен, майстром церемонії був професор духовної семінарії у Стемфорді, Коїні, генеральний секретар Головної Ради НТШ д-р Василь Ленчик.

Владика Лостен, який передав Ювілятові привіт від Папи Івана Павла II, від

(Закінчення на стор. 7)

Появився річник „Слова на сторожі“

Оттава, Онт. (ОУПС). — Тут у виданнях Товариства Плеканів Рідної Мови (ТПРМ) з'явився друком 20-й річник „Слова на сторожі“ за редакцією проф. Ярослава Рудницького.

Як відомо, „Слова на сторожі“ почало виходити у Вінніпегу в 1964 році, а після переїзду редактора на схід Канади в 1977 році продовжувало кожнорічно свою появу, приносячи статті на рідномовні теми. На зміст нового числа, датованого 1983 роком, склада-

Вийшла „Пропам'ятна книга“ Ю. Сеньчука

Віндзор, Онтаріо. — Тут, накладом Освітнього Комітету, з друкарні „Гармоні Принтінг Лімітед“, видано „Пропам'ятну книгу“ Юрія Сеньчука, яка творить нарис історії українського Товариства „Просвіта“ у цьому місті, в роках 1932-1980. Автор її в 1930 роках зорганізував в Іст Віндзорі першу Українську Рідну Школу, а в 1932 році — Українське Товариство „Просвіта“.

Ю. Сеньчук у своїй книжці керувався не лише спогадами з діяльності цього Товариства, але й також подав оригінальні протоколи і листи, які засвідчують його споминам. Книжка відкривається Передмовою

Закінчено видання бойківського мовного атласу

Оттава, Онт. — У видавництва Польської Академії Наук у Варшаві вийшов третій том „Атласу бойківських говірок“ за редакцією проф. Януша Рігера.

Крім мал. цей атлас приносить обширне обговорення поодиноких бойківських слів із записів проф. С. Граб

Пояснюють плян Андропова

Москва. — Конгресмени ЗСА, які відвідують Москву, заявили у вівторок, 11-го січня, що члени совєтської

делегатії на переговорах про роззброєння сказали, що Москва розглядає знищення деяких ракет типу СХ-20 після демонтування їх з європейської частини СССР. Така акція розглядається як частина угоди про роззброєння.

Українка з Аргентини — одушевлена враженнями

Джерзі Сіті, Н.Дж. (Т. Кардашинець). — У четвер, 9-го грудня м.р., приміщення УНСОЮзу і видавництва „Свобода“ відвідала Марія О. Коваль, яка приїхала з Аргентини на Конгрес СФУ-УЖО, що відбувся у Філадельфії в кінці листопада.

У розмові з редакторами „Свободи“ вона розповіла про життя українських поселенців в Аргентині, а головним чином про організоване жіноцтво. Молоді жінки, що як і вона (приїхала до тієї країни з батьками п'ятилітньою дитиною) не пам'ятають або й не бачили України, виявляють глибоку прив'язаність і любов до свого рідного. Більшість з них завзято пірнули у культурно-громадську діяльність, в чому їм допомагають їхні чоловіки, і дають великий вклад в історію буття української еміграції в Аргентині. В Буенос-Айресе, де мешкає М. Коваль зі своїм чоловіком Богданом та двома дітьми — 11-річним Нестором і семирічною Андріаною, українська громада невелика, але працелюбна й дружна. Майже при кожній організації існують суботні школи українознавства. Організація „Жінок „Відродження“, до якої належить і займає пост заступниці голови Марія Коваль, жваво реагує на всі потреби українського життя, беручи активну участь в усіх починаннях як громадського, так і соціального характеру. Це із самих початків заснування цієї організації члени її були свідомі того, що запорука збереження української самобутності — це молодість і дітвора. В цьому напрямку керували свою увагу жінки як на загально-громадському полі, так і, перш за все, в родині.

Марія Коваль

нах, де панує українська мова, яку діти згодом продовжують вивчати у суботніх і недільних школах. Товариство „Відродження“ провадить в суботні курси українознавства, куди вчащають і молоді, і старші і роблять це дуже охоче. Серед студентів курсів є мішаними подружжя, деякі з них взагалі не володіли рідною мовою, але виявляють велике зацікавлення навчанням, рівень якого високоакісний. Є також і недільне навчання, на рівні університетського. У наслідок усіх цих завзятих старань розмовна мова молоді — українська. Серед української молоді багато професіоналістів, університети в Аргентині державні, і з цього у великій кількості користає українська молодість.

„Наша Організація Жінок „Відродження“ стоїть на високому рівні, — з гордістю розповідала М. Коваль. Діяльність наша

(Закінчення на стор. 7)

БЮДЖЕТ ПЕНТАГОНУ ЗМЕНШАТЬ НА 11 БІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ

Вашингтон. — Досить несподівано для багатьох кореспондентів і політичних спостерігачів, секретар Департаменту оборони Каспар Вайнбергер заявив на пресовій конференції, що Пентагон може есентуально обійтися без 11,3 більйона доларів, які Уряд використовує для інших цілей, щоб таким чином не збільшувати дефіциту у бюджеті на 1984 рік. Кореспонденти пригадують, що ще недавно, коли вони запитували президента Рональда Регена про зниження оборонного бюджету, він був дуже неуступчивий, а також Вайнбергер вважав, що оборонний бюджет є „табу“ і його не можна рушати.

Погодження наступило у порозумінні з Президентом, бо коли кореспонденти запитали його в Техасі, куди він їздив, щоб заспокоїти хвилю протестів американських фермерів, Р.Реген відповів: „Я є задоволений таким об'ємом справи, секретар оборони зробив добру роботу“.

М. Геклер номінована на члена кабінету

Вашингтон, Д.К. — Президент Реген, повідомив у середу, 12-го січня ц.р., що він призначить на посаду секретаря Департаменту здоров'я і громадської обслуговування колишню републіканську конгресменку з Массачусетс 51-річну Маргарет М. Геклер на місце Річарда С. Швайєра.

Якщо її затвердить на цій посаді Сенат, вона очолюватиме найбільший департамент Кабінету, видатки якого в минулому році становили понад 275 більйонів доларів.

Президент проголосив також про свій намір призначити Джана А. Свана, колишнього служби соціального забезпечення, на посаду підсекретаря Департаменту здоров'я і громадської обслуговування. 39-річний Дж.Сван працював дирек-

тором департаменту суспільної опіки в Каліфорнії в той час, коли теперішній Президент був губернатором Каліфорнії. Попередник Дж. Свана, Дейвід Сван повернувся до Каліфорнії і став членом стейт-твого кабінету губернатора Джорджа Дукмеджіана.

Маргарет Геклер

тотом департаменту суспільної опіки в Каліфорнії в той час, коли теперішній Президент був губернатором Каліфорнії. Попередник Дж. Свана, Дейвід Сван повернувся до Каліфорнії і став членом стейт-твого кабінету губернатора Джорджа Дукмеджіана.

Ю. РОСТОВ ПІШОВ У ВІДСТАВКУ

Вашингтон, Д.К. — Президент Рональд Реген звільнив Юджина В. Ростова з посади шефа Агенції контролю зброї і роззброєння у середу, 12-го січня ц.р. 69-літній Ю. Ростов вже якийсь час був „під вогнем“ консервативних республіканців в Сенаті, які причинилися до усунення його заступника, Роберта Грея.

Усунення Ю. Ростова припиниться до поширення ролі державного секретаря Джорджа Шульца в координуванні праці агенції контролю зброї. На місце Ростова та інші зміни на посадах, не були мотивовані „ідеологічними чинниками“, а прагненням Уряду припинити хаос, що вже місяцями існує в цілому процесі переговорів і настанні 3СА щодо зброєння.

В Америці

ПЕРЕЙШОВШИ З ДЕМОКРАТИЧНОЇ ДО РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ партії, конгресмен Філ Грем надіється не тільки відіскати своє місце в Палаті Репрезентантів, вже як республіканець, але також з допомогою тієї партії здобути сенаторське місце у кравих виборах в 1984 році, як з цього становища відіде дотеперішній сенатор з Тексасу Джан Товнер. Спеціальні вибори для заповнення місця в Палаті Репрезентантів відбудуться 12-го лютого ц.р.

СЕНАТОР ЕДВАРД КЕННЕДІ, демократ з Массачусетс, який є членом двох сенатських комісій, юридичної і праці, старіється тепер ще про членство в Комісії збройних сил. Це його старання дещо озлобило демократичних сенаторів, головню тих, які надіялися, що Кеннеді буде ефективним кандидатом на президента ЗСА в 1984 році. З цих амбіцій, як відомо, він зрештешував, але хоче залишитися на видному місці в Сенаті.

ПРИЯТЕЛІ СЕНАТОРА ГЕРІ Гарта, одного з можливих кандидатів на президента у виборах в 1984 році з Демократичної партії, старіється тепер притиштити голоси, що він є готовий прийняти віцепрезидентуру, якщо йому хтось з кандидатів на президента таке становище запропонує. Демократи в стейті Колорадо вважають, що такі поїснки можуть тільки пошкодити Гартові у його стараннях здобути номінацію на президента.

ФЕДЕРАЛЬНА КОМІСІЯ громадських прав правдоподібно не буде розглядати недавніх расових заворушень у Маямі, у яких загинуло дві особи, а декілька осіб, в тому 10 поліцейських були поранені. Речники цієї комісії заявили, що причиною заворушення був цей самий випадок, вбивство білим поліцейським молодого негра. Таке вбивство у 1980 році довело до масових расових виступів, у яких загинуло 18 осіб, а загальні шкоди винесли понад 100 мільйонів доларів. Крім тої комісія вважає, що офіційні федеральні, стейтські і міські чинники й досі не полагодили і не поправили економічних проблем, які є основною причиною заворушень.

ПОЛІЦІЯ В СТЕЙТІ НЬО ДЖЕРСІ відкрила велику контрабанду продажі зброї і вибухового матеріалу. Серед 15-ох заарештованих співробітників був також 36-річний поліцейський, 13-літній ветеран на поліційній службі Річард Кенні з Гакенса, Н.Дж. Поліція захопила багато зброї різного калібру, включно з машинними крісами і 15-ма фунтами вибухового матеріалу.

З ПОІНФОРМОВАНИХ джерел стало відомо, що дотеперішній лідер республіканської більшості в Сенаті сенатор Говард Бейкер, не буде більше старатися про перевибір в 1984 році. Один з дорадників сен. Бейкера, Том Гріскон, підтвердив цю інформацію у розмові з кореспондентами, але натомість пресовий секретар сенатора заявив, що покищо заскоро говорити ще про ті справи і такі розмови він вважає тільки „спекулятивними“. У Вашингтоні ходять навіть поговори, що коли б президент Рональд Реген рішився більше не кандидувати, сен. Г. Бейкер буде одним з чоловіків кандидатів на становище Президента з Республіканської партії.

НА МІЖНАРОДНОМУ летовищі біля Дітройту впав і загорівся чотиримоторовий транспортний літак, на покладі якого знаходилися баньки з радіоактивним матеріалом. Ці баньки однак не розірвалися і їх вилучено із прилегло до летовища забуржушеного і запущеного озера. Не зважаючи на те, міські і стейтські чинники застосували обережні заходи, щоб захоронити населення перед можливою радіацією. Усі три члени залоги літака загинули.

У наступному числі Українського Тижневіка:

In The Weekly, January 16:

- Dissident profile: Danylo Shumuk.
- Dr. Roman Solchanyk on new stricter "parasitism" laws in Ukraine.
- Part I of "The Man-Made Famine of 1933 in Soviet Ukraine: What Happened and Why" by Dr. James E. Mace.
- E.T. at The Weekly.
- A Lviv/Bayonne love story.

READ THE UKRAINIAN WEEKLY
ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1983

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. USA members \$1.25 a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda". Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає своїх право вилучати матеріали, надіслані анонімно. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши завершеному коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНАОУ — \$1.25 місячно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Неповажне рішення у поважній справі

У той час коли сенатор Джессі Гелмс організував своїх прихильників для заблокування пропозиції Уряду про підвищення податку на бензин, зводили довгі дискусії на форумі Сенату і стосуючись так званий філібастер (обструкцію) з метою недопущення до голосування у цій справі, інший сенатор, Ловел Вайкер, з Коннектикута зумів, при повній мовчанці великої американської преси й інших засобів масової інформації, "вбити" іншу переважливу справу, яка у майбутньому може дуже негативно відбитися на загальній американській закордонній політиці.

Як відомо, Джессі Гелмс і його прихильники, не зважаючи на великий розголос цієї справи, програли у голосуванні і незабаром п'ятдесятівна підвищення на бензин, призначена на поправу доріг, мостів тощо увійде в силу.

Ловел Вайкер натомість, не взявши навіть до уваги, що Союзний Союз, Польща, Чехо-Словаччина і Східна Німеччина відновили запускування західних радіопередач до Східної Європи, і зигнорували прохання Адміністрації президента Рональда Рейгана, який бажав розпочати на широку скалку контрастну на ідеологічному відтинку проти комунізму, "умертвити" прохання Уряду про асигнування додаткових 44 мільйонів доларів на модернізацію радіостанцій і поширення програм "Голосу Америки", "Радіо Свобода" і "Вільна Європа", які для східних поновлених Москвою народів являються єдиним невіддільним джерелом інформації.

Не допомогли у цьому випадку офіційні і півофіційні свідання і зустрічі офіційних речників Білого Дому із сенатором Вайкером у присутності лідера республіканської більшості в Сенаті сенатора Говарда Бейкера, сенатора Пола Лаксолта та голови сенатської Комісії для закордонних зв'язків сенатора Чарльза Персі. Сенатор Г. Бейкер, до речі, заявив на одній з таких зустрічей, що Президентів дуже залежить на схваленні такого законопроекту і при тій нагоді пригадав про підтримку Білого Дому у недавніх виборах сен. Л. Вайкерів, теперішньому голові сенатської підкомісії, в юрисдикцію якого входять також радіопередачі. Але він був невмолений і справа законопроекту навіть не була поставлена на повне засідання Сенату. Для свого "оправдання" Вайкер заявив, що прохання Білого Дому прийшло запізно і підкомісія не мала змоги застановитися над цією справою, хоч його підкомісія полагодила в останню хвилину" багато інших менш важливих справ.

Деякі політичні спостерігачі і коментатори цілком слушно підкреслили, що сенатор Л. Вайкер переконливо ще раз продемонстрував, що для нього особисто справа свободи в Польщі і зрештою в інших країнах у сфері комуністичного впливу, не багато значить.

Випадок цей — не єдине відірване явище серед американських політиків, які все ще тужать за колишніми "добрими часами", коли то процвітала політика детанту і так звана культурна війна з комуністичними країнами. Не треба, отже, дивуватися, що американська "велика преса" час від часу пригадує американцям про позитивні риси характеру теперішнього кремлівського генсека Юрія Андропова і його тяготинна до західної літератури, музики і "миру".

Чи західний світ повернеться до утопічної політики, покаже найближче майбутнє, але Москва інтенсивно працює в напрямі такої зміни.

ЗГІДНО З НОВИМ зарядженням Служби соціального забезпечення, 27 конгресмени, які досягли 70 й більше років, можуть доробляти до своєї платні необхідні суми грошей, аж до 69,800 доларів в річному відношенні. В тому самому часі вони можуть отримувати чеки із соціального забезпечення.

ІНДІЯ, ЮГОСЛАВІЯ та деякі інші країни, учасники конференції країн Третього світу, яка відбувається в столиці Нікарагуа Манагуа, відкинули запропонований Нікарагуа і Кубою другий, дещо злагідніший варіант резолюції з різкою критикою ЗСА та їх військової та економічної політики в Центральній та Південній Америці. Перший варіант резолюції, який був розданий делегаціям ще перед конференцією і який був безрізким, також був відкинутий. Дипломатичні джерела говорять, що мабуть буде прийнятий зразок проекту резолюції, опрацьований ще напередодні конференції координаційною комісією групи 49-ох країн.

Дописи з життя громад, установ, організацій чи осіб мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали і лише на одному боці листа паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками й писати розбірливо. Дописи слід надіслати до десяти днів після відбуття даної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи й правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища, не скорочуючи їх. У випадку аналітичних імен чи назв треба дати в дужках і їх.

Немає найменшого сумніву, що акція в обороні України, політичних в'язнів комуністично-московської тюрми народів, неправдоподібно засуджених членів Української Гельсінкської Групи, мусять у теперішній ситуації стати центральною справою для кожного українця-патріота, а зокрема для українських відомствальних чинників — СКВУ, крайових організацій в окремих країнах, політичних партій, рухів і організацій, які стоять на принципах самостійності й незалежності України і визнають історичний Акт з 22-го січня 1918-1919 років та ведуть змаг доступним їм способом для приєднання волі незалежності для нашої Батьківщини.

Оборона України — повинна набрати конкретних форм, стати гаслом й основним завданням на сучасному етапі нашої визвольної боротьби, бо в протилежному випадку історія осудить нас за небажання і неактивність у критичних хвилинах, які якраз тепер переживає український народ на різних землях. Ця оборона і інформативно-розсильницька активність повинна зобов'язувати кожного українця на поселеннях у країнах вільного світу і кожний повинен дати свій бодай мінімальний вклад в оборону України, яка є рівночасно обороною національних, релігійних й інших прав українського народу і протестом проти посиленої русифікації, народоубивства, творення так званого "радянського народу", який нібито мав би бути "вищим ступенем" так званої, "комуністичної спільноти", хоч

Коли під кінець 1982 року Східноєвропейський Дослідний Інститут ім. В. К. Липинського разом із Українським Науковим Інститутом при Гарвардському університеті перевели наукові конференції з нагоди 100-ліття з дня народження Вячеслава Липинського у Гарвардському університеті (англійською мовою), у Філадельфії і Нью Йорку (по-українськи) і такій сам вечір ще передбачений у Чикаго, то це просто виїзний виступ того Інституту назверх, перед широкою громадською. Зрештою Східноєвропейський Дослідний Інститут ім. В. К. Липинського у Філадельфії тримається строгого принципу, обов'язуючого всі науки установи у всьому світі: говорити про себе не рекламуючи маленьких і не вислідом праці своїх співробітників, науковців, учених-дослідників.

Ці вислиди імпонуючі: за кругло 19 років існування цієї установи — Інститут видав вісім великих, технічно-люксусово оформлених наукових творів виїзної вартості, розміром доклада 4,646 сторінок друку великого книжкового формату (т. зв. велика 8-ка). На вступі, щоб не було непорозуміння, треба зазначити, що (у скороченні назви) Інститут ім. Липинського під кінець 1982 року Східноєвропейський Дослідний Інститут ім. В. К. Липинського разом із Українським Науковим Інститутом при Гарвардському університеті перевели наукові конференції з нагоди 100-ліття з дня народження Вячеслава Липинського у Гарвардському університеті (англійською мовою), у Філадельфії і Нью Йорку (по-українськи) і такій сам вечір ще передбачений у Чикаго, то це просто виїзний виступ того Інституту назверх, перед широкою громадською. Зрештою Східноєвропейський Дослідний Інститут ім. В. К. Липинського у Філадельфії тримається строгого принципу, обов'язуючого всі науки установи у всьому світі: говорити про себе не рекламуючи маленьких і не вислідом праці своїх співробітників, науковців, учених-дослідників.

Ці вислиди імпонуючі: за кругло 19 років існування цієї установи — Інститут видав вісім великих, технічно-люксусово оформлених наукових творів виїзної вартості, розміром доклада 4,646 сторінок друку великого книжкового формату (т. зв. велика 8-ка). На вступі, щоб не було непорозуміння, треба зазначити, що (у скороченні назви) Інститут ім. Липинського під кінець 1982 року Східноєвропейський Дослідний Інститут ім. В. К. Липинського разом із Українським Науковим Інститутом при Гарвардському університеті перевели наукові конференції з нагоди 100-ліття з дня народження Вячеслава Липинського у Гарвардському університеті (англійською мовою), у Філадельфії і Нью Йорку (по-українськи) і такій сам вечір ще передбачений у Чикаго, то це просто виїзний виступ того Інституту назверх, перед широкою громадською. Зрештою Східноєвропейський Дослідний Інститут ім. В. К. Липинського у Філадельфії тримається строгого принципу, обов'язуючого всі науки установи у всьому світі: говорити про себе не рекламуючи маленьких і не вислідом праці своїх співробітників, науковців, учених-дослідників.

Ці вислиди імпонуючі: за кругло 19 років існування цієї установи — Інститут видав вісім великих, технічно-люксусово оформлених наукових творів виїзної вартості, розміром доклада 4,646 сторінок друку великого книжкового формату (т. зв. велика 8-ка).

На вступі, щоб не було непорозуміння, треба зазначити, що (у скороченні назви) Інститут ім. Липинського під кінець 1982 року Східноєвропейський Дослідний Інститут ім. В. К. Липинського разом із Українським Науковим Інститутом при Гарвардському університеті перевели наукові конференції з нагоди 100-ліття з дня народження Вячеслава Липинського у Гарвардському університеті (англійською мовою), у Філадельфії і Нью Йорку (по-українськи) і такій сам вечір ще передбачений у Чикаго, то це просто виїзний виступ того Інституту назверх, перед широкою громадською. Зрештою Східноєвропейський Дослідний Інститут ім. В. К. Липинського у Філадельфії тримається строгого принципу, обов'язуючого всі науки установи у всьому світі: говорити про себе не рекламуючи маленьких і не вислідом праці своїх співробітників, науковців, учених-дослідників.

Іванна Чорнобривець

„УКРАЇНА — ОРХІДЕЯ У СКЛЯНІЙ ВАЗІ“

(Розгляд збірки новел, оповідань, нарисів у „Дзеркалах“ Любові Колесенської)

Книга побачила світ завдяки видавництву „Свобода“, — Нью Йорк — Джерсі Сіті 1981 р., 223 стор. у твердій оправі... першорядний папір... На обкладинці: на бордовому тлі — люксусовий золотий напис назви книги, модернізований портрет авторки на першій сторінці, зарис — вінюетки до кожного розділу у стилі сучасного мистецтва, все це осягає маестра Любомира Гуцалока, які створюють зовнішній позитивний зяг цього видання. В оглаві — 16 назв. Книгу авторка присвятила своїй дорогій мамі.

Про це видання написано вже кілька довших і коротких відгуків з позитивною оцінкою, адже і справді його можна вважати вартісним дарунком для української спільноти.

Після уважного прочитання книги і відгуків на неї в пресі, зродилося у мене бажання написати і свої враження — підсумки, а при тому, може, злегка заторкнуті рецензійні зауваги з надрукованих уже рецензій.

На цьому місці, нехай мене вільно скажуть кілька слів про характер наших українських рецензій взагалі. У нас увійшло вже в звичку, що, здебільшого, автор просить свого друга, товариша, а то й доброго знайомого, так би мовити, черкнути кілька слів до преси про його твір, і той іде назустріч проханню за прикладом: зозулька хвалить когуту, за те, що хвалить він зозульку. Тож і трапляється так, що на сторінках преси з'являються похвали на твори, які на те не заслуговують. Є вже особи, які пишуть лише позитивні рецензії. А коли дліво, спокійно вказати на недотримання автора з метою, щоб він рішуче, це означає здобути собі смертельного ворога на все життя.

Володимир Левенець

ПОРА НА КОНКРЕТНІ ДІЛА

як відомо, комунізм вже давно збанкрутував і став знярядом російського імперіалізму.

Не зважаючи на дещо прихильні ставлення Заходу, зокрема Вашингтону до українських визвольних змагань і публічного проголошення президентом ЗСА Роналдом Регеном 9-го листопада м. р. Днем Відзначення Української Гельсінкської Групи, що вже само собою треба вважати великим успіхом, українська громадськість і українські організації долають і долю політичних в'язнів та членів Гельсінкських груп, повинні взяти у свої руки.

Можливо, що не всі будуть з нами погоджуватися, коли скажемо, що тільки самі декларації і закляти, хоч би які вони красиві, не принесли. Тут потрібно конкретних дій. Для прикладу наведемо тільки дві справи, які не тільки корисні, але й потрібні: час від часу, неперіодично, появляються у „Свободі“ сторінки інформаційно-проблематичними матеріалами Української Гельсінкської Групи, упорядкованих як член Закордонного Представництва УГГ д-р Ніна Строката-Караванська. Остання сторінка „Дух однієї стихії“ в „Свободі“ з 9-го листопада 1982 року-преблага своїм матеріалом і цікава змістом. Крім добре обгрунтованої статті Святослава Караванського п. з. „Не лякай-

Іван Кедрин

ІНСТИТУТ ІМ. В. ЛИПІНСЬКОГО АБО: 4,646 СТОРІНОК ДРУКУ

лософії, проф. Лев Білас (Гамбург), Іван І. Корвицький — першорядний мовознавець, д-р Роман Залучний і інші, — хай інші вибачать за пропущення їх прізвищ. До близьких співробітників чи членів Управи, належать Богдан Коваль, Василь Кострубак, Володимир Лотоцький, Маркіян Онуферко. Заслуга Євгена Збілікевича у тому, що він умів захопити планом завоювання такого Інституту деяких меншатів, які склали початковий капітал, і зібрати такий поважний гурт співробітників. Його заслугою є вперість і наполегливість, як він перерізав усіми засобами і штучками зумів дістати тисячі сторінок мікрофільмів із духових спадщин Вячеслава Липинського, великого історика, мислителя і одного з найважливіших творців української політичної думки, померлого у 1931 році на 49-му році життя.

Опинившись на еміграції в Горішній Австрії недалеко місця замешкання колишнього пароха церкви св. Варвари у Відні о. д-ра Мирона Горнікевича,

моє, що впає перший ряд, на сторінці поміщено цілий ряд документів УГГ, прокламація президента Р. Регена для відзначення УГГ, інформація „Члени УГГ перед судом“, з окремим наголошенням справ — Миколи Руденка, Василя Січка, Олексія Тихого, Юрія Литвина, Лева Лук'яненка, Вячеслава Чорновола, Йосифа Зісельса, уривок О. Тихого і о. Василя Романюка, статтю В. Чорновола про практику внутрішнього тероризму і закладництва в СРСР, уривок із звернення політв'язнів до учасників Београдської наради, звернення до Президента і Конгресу ЗСА та керівників і парламентаристів держав, синігаторів Гельсінкської угоди та багато іншого цікавого матеріалу.

Це по одній лінії. А ось друга справа, дуже практична і вартісна для українських громадян. Члени ОДВУ і „Зарево“ у Дітроїті розпочали акцію в обороні Юрія Шухевича, сина Головного Командира УПА ген. хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки. Роботу поділили: „Зарево“ взяло на себе обов'язок вислати відповідні листи до сенаторів і конгресменів ЗСА та до відповідних установ у Вашингтоні, зокрема тих, хто нагадує за виконанням Гельсінкських угод; Ярослав Стасик, відомий вже із своїх раніших заходів, веде таку саму акцію серед робітників, зокрема автомобільних профспілок. У тій справі він відбув декіль-

ка зустрічей з керівниками 160-го Відділу, які не тільки обіцяли підтримати його заходи, але поставили справу оборони Ю. Шухевича на ширшій сходині членства. Відповідну петицію з підписом діючого президента Відділу Едварда Ватта вислано до президента профспілки Дагласа Фрейзера, сенаторів стейту Мичиген і конгресменів цього стейту.

Можна б, очевидно, ініціювати Я. Стасика поширити на інші профспілки, які, як знаємо, мають великий вплив у ЗСА. По лінії оборони українських політичних в'язнів працюють також й інші установи та організації молоді — Пласт, СУМ-А, ОДУМ та інші. Бракує тільки добре розпрацьованого плану і скоординованої дії усіх українських чинників, включно з Церквою і прицерковними організаціями, які все йшли у критичних хвилинах разом з народом. Конечно потрібна теж повна мобілізація і політична активізація усього українського громадянства у вільному світі і скріплення акції оборони України. В тому не можна не перешкодити тимчасові міжпартійній неперозуміння чи суперечки. Україна, а згладно оборона України, повинна домінувати понад усіма іншими, менш важливими справами. Інакше ми не сповнімо покладеного на нас Україною завдання і не збудимо сумління світу, який все ще співпрацює з комуністично-московською імперією і не протиставляється повністю підступній політиці Москви, яка намагається зліквідувати самотність неросійських народів.

Євген Збілікевич спонукав його перевести в австрійському міністерстві закордонних справ дослідні над документами, що стосуються Берестейського миру. (Автор цих рядків був першим, який зацікавився тією історичною подією нашого державницького відродження і видав у В-ві „Червона Калина“ у Львові в десятиріччя цієї події книжку „Берестейський мир“ (Львів, стор. 320), „Спомини і матеріали“, з мого Вступом від Видавництва, описом події та її аналізом. Тодішню оцінку Берестейського миру прийняла українська історіографія, — але тоді у 1928 році, можна було користуватися тільки дуже невеликим матеріалом про ту подію. Книжка цілком вичерпана, але є у кількох бібліотеках Америки і Канади). Першим великим ділом Інституту В. Липинського була поява 4-ох томів німецькою мовою „Ераїнісис і дер Україне“ (Події в Україні) разом 2,202 сторінок друку, капітальна праця: протоколи цієї історичної конференції, з докладним наведенням промов, наприклад, австрійського міністра закордонних справ графа Оттокара Черніна і німецького канцлера Кюльмана з

(Закінчення на стар. 8)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Лев Яцкевич

Розшук за інтелігентним

життям у всесвіті

В часі, коли мільйон людей виступає в черзі під касами кінотеатрів, щоб побачити позаземне створіння (Е. Т.), наукові дослідники про життя поза межами нашої землі і випливаючий американський Конгрес з приводу браку грошей.

НАСА (Крайова адміністрація авіації та космосу) під час публічної опінії та багатьох науковців започаткувала в 1975 році обмежену програму дослідів сигналів з далеких просторів всесвіту, щоб знайти відповідь на одне з найбільш фундаментальних питань людства, а саме — чи ми самотні у всесвіті?

Ця програма отримала криптичний назву SETI (Search for Extraterrestrial Intelligence). Розшук за позаземною інтелігентністю. На жаль, що незвичайно цікаву програму нещодавно припинено поряд із обмеженим фондом на інші космічні програми такі, як: дослід планет, дослідження бігунів сонця та зустрічі з кометою Гейлі (1986 р.) Дивним збігом обставин, припинення програми SETI припало в часі великого зацікавлення людей проблемою існування людей в космосі, чому може засвідчити велика кількість книжок, опублікованих на цю тему, та велике число фільмів, що стали найбільш прибутковими за останні 50 років. Згадаємо б тільки „Зоряні війни“, „Відсіч імперії“, чи „Е. Т.“ Як доказ можна навести також телевізійну програму „Космос“, що її провадив, а пізніше видав, у формі книжки тієї самої назви, Карл Саган, астроном Корнел університету, великий прихильник і дослідник життя в космосі.

До речі, книжка К. Сагана „Космос“ була через два роки (1980/81) „бестселером“ у ЗСА. У висліді великого зацікавлення його телевізійною програмою та опублікованою книжкою, за останні три роки число членів американського Планетарного Товариства зросло з 300 до 110,000 осіб.

Проблема ролі та місця людини у вселенній інтригувала людство на протязі багатьох сторіч. Багато з нас, ще й досі, ставити собі питання, чи існує інтелігентне життя на планетах інших зір, чи воно обмежене тільки до тієї планети землі, розташованої, разом із сонцем на загумині нашої галактики.

Але був час, в половині XIX сторіччя, коли здавалося

В той спосіб, людство за деще гроші мало б змогу відчинити мале вікно у всесвіт та перевірити, чи ми у ньому самотні, чи ні? Звичайно, є різні погляди на потребу та доцільність цієї програми, але переважають думки, що ця програма — це найкраща інвестиція у майбутнє людства.

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

всім, що це вагоме питання розв'язав американський астроном — amator Персівал Ловелл. Він створював поверхню „червоної планети“ багато років та при допомозі телескопа виготовив кілька тисяч світлин, на яких видно було, навіть голим оком, густу сітку ниток. Ті тоненькі нитки, Ловелл назвав водними каналами та пов'язував з ними існування інтелігентного життя на планеті Марс. На жаль, дуже скоро виявилось, що він впає жертвою оптичного обману. Сьогодні вже всім відомо, що Марс це мертва планета; потвердили це в 1977 році дві біологічні лабораторії, — роботи, вислані до тієї планети Агенцією НАСА та які, після півроку інтенсивних дослідів, не надали на ній найменших слідів органічного життя.

Перші поважні наукові дослідні існування інтелігентного життя в космосі, перш за все у 1959 році д-р Френ Дрейк з Корнел університету. Його проект „Озма“ (перлина) був тримісячною спробою переловити інтелігентні радіові сигнали з космосу, на певній означеній частоті радіової хвилі. На жаль, цей проект, з приводу грошових обмежень, у 1980 році припинено.

Виглядає, проте, що в біжучому році програму дослідів інтелігентних сигналів із далеких просторів відновлять. Керівник НАСА планують у своїм бюджеті, що дорівнює 6.5 мільйона доларів, призначити 1.5 мільйона дол. (себто менше, як і цент на кожного мешканця ЗСА) на обмежену програму SETI. Для цієї програми будуть використані усі більші телескопи в ЗСА, що матимуть змогу обстежувати радіові сигнали з космосу на 10 мільйонів різних радіохвотках. Усі ці сигнали буде координувати співпраця з компютером радіоприймач з допомогою дуже витонченої системи контролю електромагнетичних сигналів з усіх частин космосу. Керівники цієї програми вірять, що на протязі 15-ти років, можна буде перевірити велику частину вселенної.

В той спосіб, людство за деще гроші мало б змогу відчинити мале вікно у всесвіт та перевірити, чи ми у ньому самотні, чи ні? Звичайно, є різні погляди на потребу та доцільність цієї програми, але переважають думки, що ця програма — це найкраща інвестиція у майбутнє людства.

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

Вступайте в члени УНС

(5)

(Продовження)

371	Newark, N.J.	381	51	30	2	2	24	9	2	19	21	26	9	4	1	5	346	- 35
372	Plainfield, N.J.	373	51	17	2	5	17	8	2	1	8	27	19	4	2	2	352	- 21
373	St. Louis, Mo.	56	18	15	1	1	13	3	1	1	10	44	11	3	1	56	- 44	
374	Boston, Mass.	383	91	6	5	2	16	19	2	21	22	10	6	3	2	386	+ 3	
375	Philadelphia, Pa.	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	5	- 7	
376	Lublin, Wisc.	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	38	+ 11	
377	St. Petersburg, Fla.	org. 5/80	14	24	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	35	- 156	
378	Woodbine, N.J.	24	21	3	—	—	8	11	3	5	2	1	1	19	2	748	+ 6	
379	Chicago, Ill.	904	108	71	5	3	2	—	—	—	—	67	99	—	—	35	- 156	
380	Orlando, Fla.	29	4	6	—	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	78	+ 6	
382	Frackville, Pa.	84	11	—	—	1	6	1	1	4	3	—	—	—	—	80	- 4	
383	Bridgeport, Pa.	201	18	10	8	—	6	6	1	12	16	5	21	1	—	187	- 14	
384	Minneapolis, Min.	358	21	16	1	1	8	1	1	22	4	19	7	—	5	315	- 43	
386	Winnipeg, Man.	75	3	1	—	2	2	—	2	3	4	—	7	1	—	65	- 10	
387	Winnipeg, Man.	181	26	6	—	2	21	—	2	4	14	15	1	—	—	158	- 23	
388	Washington, Pa.	Org. 11/79	34	8	4	1	10	1	—	—	—	—	—	—	—	36	- 2	
390	Bristol, Conn.	46	3	6	—	—	1	—	—	5	1	1	2	1	—	44	- 10	
391	Vernon, B.C.	13	—	7	—	—	10	2	—	—	1	4	—	—	—	3	- 2	
394	Mahwah, N.J.	27	4	4	1	—	—	—	—	2	3	2	—	—	—	29	+ 2	
395	Palatine, Ill.	82	7	2	6	—	4	4	—	1	2	2	—	—	2	83	+ 4	
397	Philadelphia, Pa.	376	38	24	—	2	25	7	2	25	22	6	43	13	3	319	- 57	
398	Chicago, Ill.	303	56	14	6	2	9	2	2	—	12	27	23	17	2	283	- 20	
400	Bismarck, N.D.	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	
401	Scarborough, Ont.	Org. 5/78	152	3	2	—	43	—	—	—	—	—	—	—	—	114	- 11	
402	Etobicoke, Ont.	244	10	7	—	1	22	3	1	13	5	23	2	2	2	198	- 46	
404	Moose Jaw, Sask.	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	—	—	20	- 4	
406	Olyphant, Pa.	213	17	5	—	1	—	—	1	16	9	10	23	1	—	175	- 38	
407	Toronto, Ont.	336	41	8	1	2	36	2	—	4	19	4	—	—	12	309	- 27	
408	Toronto, Ont.	134	1	8	2	—	17	—	—	5	10	3	—	—	5	105	- 29	
409	Dunmore, Pa.	64	12	—	—	—	6	—	1	1	2	3	2	1	—	61	- 3	
411	Toronto, Ont.	63	—	1	—	—	5	—	—	1	3	—	—	—	—	54	- 9	
412	Thorold, Ont.	69	9	—	1	—	6	2	—	—	1	7	3	—	—	60	- 9	
413	Irrington, N.J.	45	1	8	—	—	—	—	—	13	9	1	1	1	—	28	- 17	
414	New Haven, Conn.	272	31	19	—	2	14	—	2	12	20	22	9	2	1	242	- 30	
415	Chatham, Ont.	25	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—	
416	Hamilton, Ont.	92	10	—	2	—	20	—	—	2	3	—	—	—	—	79	- 13	
417	Jeffersonville, Ind.	37	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	38	+ 1	
418	Toronto, Ont.	150	10	2	1	—	6	—	—	4	6	12	—	—	—	135	- 15	
419	Regina, Sask.	35	—	10	—	—	16	2	—	—	3	—	—	—	2	22	- 13	
421	Regina, Sask.	88	58	1	—	1	11	—	1	3	—	2	—	—	6	128	+ 40	
422	Philadelphia, Pa.	227	72	3	22	1	5	13	19	1	8	9	9	7	—	259	+ 32	
423	Chicago, Ill.	376	67	35	8	2	21	27	8	22	26	49	17	22	1	335	- 41	
424	Philadelphia, Pa.	117	21	1	15	1	3	—	1	—	3	6	3	5	—	134	+ 17	
425	Chicago, Ill.	41	3	5	—	2	3	3	2	—	2	2	—	9	—	30	- 11	
426	Saul Ste Marie, Ont.	31	6	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	34	+ 3	
427	St. Catharines, Ont.	277	39	8	8	2	7	—	2	9	12	37	6	—	1	260	- 17	
428	Kenora, Ont.	11	—	—	—	—	—	2	—	1	1	—	—	—	—	7	- 4	
429	Freeland, Pa.	16	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	14	- 2	
430	Philadelphia, Pa.	442	65	10	21	—	6	38	7	—	6	17	19	16	4	431	- 11	
431	Sydney, N.S.	14	—	1	—	—	1	—	—	—	1	2	—	—	—	11	- 3	
432	Toronto, Ont.	1047	65	55	1	3	—	70	2	3	—	67	72	126	—	786	- 261	
433	Babylon, N.Y.	41	3	7	—	—	—	—	—	—	7	4	—	—	—	39	- 2	
434	Montreal, Que.	328	110	9	2	3	1	27	4	3	1	5	19	19	27	335	+ 7	
435	New York, N.Y.	35	5	5	—	—	3	5	—	3	9	2	11	—	—	12	- 23	
437	Rochester, N.Y.	250	27	9	2	—	7	26	—	8	11	23	3	—	3	207	- 43	
438	Easton, Pa.	35	11	—	—	—	3	—	—	3	1	1	2	1	—	41	+ 6	
439	Sudbury, Ont.	240	24	12	—	2	13	7	2	5	15	28	4	—	4	200	- 40	
440	Toronto, Ont.	233	6	6	—	2	8	21	2	8	6	14	13	3	1	17	169	- 65
441	Fort William, Ont.	186	29	6	—	—	1	5	1	—	6	5	25	3	2	3	171	- 15
442	Toronto, Ont.	80	5	6	90	—	5	33	5	—	5	12	10	1	—	115	+ 35	
443	Rouyn, Que.	36	—	1	—	—	2	1	—	—	1	2	1	—	—	29	- 7	
444	Saskatoon, Sask.	201	38	1	2	2	4	14	2	4	2	12	4	—	3	202	+ 1	
445	Winnipeg, Man.	389	194	9	8	1	55	1	1	15	9	12	5	3	10	490	+ 101	
446	Kirkland Lake, Ont.	22	9	—	—	—	2	—	—	—	4	1	4	—	—	20	- 2	
448	Montreal, Que.	162	15	1	—	—	4	1	—	—	14	4	3	—	2	150	- 12	
450	New York, N.Y.	120	24	5	—	—	4	5	—	—	2	3	16	2	—	117	- 3	
451	Grimsby, Ont.	169	35	2	—	1	25	—	1	1	25	3	7	21	5	2	165	- 4
452	E. Chicago, Ind.	160	20	6	2	—	4	—	—	3	8	6	13	3	—	151	- 9	
453	Toronto, Ont.	10	2	3	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	9	- 1	
454	St. Catharines, Ont.	117	16	1	—	3	2	1	—	3	2	3	3	24	1	96	- 15	
455	New York, N.Y.	105	4	11	3	3	10	12	3	—	5	3	4	6	—	83	- 22	
456	Timmins, Ont.	70	2	1	—	—	2	—	—	—	7	4	—	—	—	59	- 11	
457	New York, N.Y.	126	8	6	—	4	2	7	4	—	10	1	11	4	1	104	- 22	
458	Hamilton, Ont.	243	55	9	108	—	19	19	5	—	19	2	25	15	2	347	+ 104	
459	Hillsdale, N.J.	45	2	3	6	—	1	—	—	1	2	3	2	2	1	46	+ 1	
460	London, Ont.	172	23	9	2	—	16	4	—	—	4	11	7	2	1	160	- 12	
461	Welland, Ont.	92	2	4	—	—	3	3	—	—	2	1	12	1	—	76	- 16	
462	Hamilton, Ont.	86	3	—	5	—	2	—	—	1	4	3	—	—	2	82	- 4	
463	Windsor, Ont.	55	1	—	—	—	2	—	—	—	1	2	1	1	—	49	- 6	
464	Oshawa, Ont.	181	10	4	1	—	1	—	—	8	14	21	5	—	—	147	- 34	
465	Lachine, Que.	253	29	2	8	5	23	2	5	—	1	12	19	3	—	292	+ 35	
466	Brantford, Ont.	84	7	1	—	1	1	—	—	5	3	19	3	1	—	60	- 24	
467	Johnstown, Pa.	31	11	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	41	+ 10	
468	Niagara on the Lake, Ont.	98	19	20	—	2	3	17	—	2	3	2	10	2	—	106	+ 8	
469	Toronto, Ont.	170	5	3	4	—	1	—	—	—	21	3	6	7	—	143	- 27	
470	Long Branch, Ont.	18	2	2	—	—	5	—	—	2	—	—	3	6	—	6	- 12	
471	Montreal, Que.	275	18	10	2	—	—	5	3	—	14	12	61	17	—	7	186	- 89
472	Chicago, Ill.	195	27	4	—	—	3	3	—	—	9	3	14	9	—	2	183	- 12
473	Montreal, Que.	276	18	8	1	4	—	2	3	4	—	12	6	4	—	5	230	- 46
474	Montreal, Que.	63	18	1	1	4	—	11	1	4	1	—	1	—	—	64	+ 1	
475	Montreal, Que.	34	8	—	3	1	1	7	—	1	1	—	—	—	—	38	+ 4	
476	Hudson, N.Y.	42	1	2	—	—	—	—	—	—	2	1	1	8	—	33	- 9	
477	Hudson, N.Y.	31	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	6	7	—	22	- 14	
479	Philadelphia, Pa.	78	19	1	4	—	8	15	—	—	3	3	—	2	—	64	- 19	
480	Sarnia, Ont.	44	—	—	2	—	—	—	—	1	5	4	1	—	—	35	- 5	
481	Carnegie, Pa.	128	13	3	—	—	2	—	—	11	4	6	2	—	—	119	- 9	
484	Utica, N.Y.	339	12	1	—	—	14	4	—	—	5	15	18	5	2	1	288	- 51
485	New York, N.Y.	30	3	—	—	—	1	11	—	—	1	2	—	—	—	18	- 12	
486	San Francisco, Cal.	115	2	12	2	—	1	14	4	—	1	3	11	12	1	86	- 25	
487	St. Paul, Minn.	75	1															

Рекордний, тобто секретарський Відділ має два основні завдання — оформити забезпечення (грамоту) кожного члена і дати повну службу всім членам, секретарям і організаторам, як теж служити вірно своїй установі, своїй громаді та своєму українському народові. У його надрукованому звіті подамо, які обов'язки головного секретаря і керівного нім Відділу, що було зроблено на протязі чотирьохрічної каденції, що нового введено у діяльність УНСоюзу, а тежчого не пощастило зробити в минулій каденції.

З огляду на те, що праця Головної Канцелярії є тісно пов'язана з працею секретарів у терені, які є представниками УНСоюзу і його «воїнами на фронті», він складає ширшу подяку всім тим, які несуть тягар союзової праці в терені, та без яких Союз не міг би похвалитися тими здобутками, і тим, що він є тепер такій великий і сильний та так шанований в українській громаді. У своєму надрукованому звіті він пошанував тих секретарів і головних урядовців, які в минулий каденції відійшли з цього світу та помешили ряди працівників, яких УНСоюзові чим раз більше бракує для праці в Америці та для допомог братам і сестрам в Україні. Ключем до успіху є людина, тобто, що без секретаря чи організатора в терені важко є розгорнути ширше працю, важко робити поступи, Звернувся з проханням до присутніх, щоб вони допомогли підшукати таких людей до праці, яких можна б вишлювати і передати їм в майбутньому УНСоюз. Кінчаючи своє слово, зложив усім, починаючи з членів Головного Уряду і кінчаючи на секретарях і відділових урядовцях, подяку за їхню ширшу і віддану працю для добра великої установи — Українського Народного Союзу, його членів і українського народу.

Свій додаток до звіту він також подав по-англійськи.

Звіт головного касира Уляни Дячук

Приготувавшись до звіту на 30-ту Конвенцію, прийшлося ще раз перерахувати мій звіт на попередню 29-ту Конвенцію, як також три звіти на Річні Народи Головного Уряду у чергових роках. У звіті для минулої Конвенції я висловлювала побоювання деяких економістів про можливість зросту інфляції до 8-9% річно, а то і більше. Чергові мої звіти виявили, що, на жаль, сповнились найбільш песимістичні побоювання, бо у 1979 р. інфляція цін дійшла до 12,4%. Рік 1979 приніс надзвичайно високий зріст на всі засадничі-підставові речі першої потреби, в першу чергу через зріст цін на паливе (газоліну), яку продуценти постійно підносили у ціні. Для припинення інфляції Федеральний Резервний Банк підніс відсоткову стопу від грошей, що й банки у нього позичають, що з черги спричинило зріст відсоткової стопи всіх родів позичок.

Великі коливання у відсотковій стопі проявлялися у всіх родах інвестицій. У гіпотечних позичках відсоткова стопа зростає від 10% до 17% у 1981 р., а тепер устатковувалася поміж 16% і 17% і немає вигляду на скорий спад.

Бонди середньої оцінки дійшли до 16¼% і за чотири роки подвоїли відсоткову стопу, а підставова відсоткова стопа на банків, дійшовши до рекордної висоти 21¼% у грудні 1980 р., в пересічному дала 18% у 1981 р. Тепер зупинилася на 16¼%. Високі відсотки спричинили застій в автомобільній індустрії та всіх інших індустріях, які й поставачають матеріали чи частини. Відсотки майже зовсім здержали будівельну індустрію і нема вигляду на зміну на краще (кажуть економічні експерти), аж відсоткова стопа від гіпотечних позичок обнизиться принаймні до 14%.

Нема сумніву, отже, що високі відсотки спричиняють поважні економічні проблеми, але найбільші проблеми витворює непевність, куди відсоткова стопа та економія взагалі попрямує та де вона опиниться за шість, чи 12 місяців від тепер.

Новий економічний план президента Регена, який базується на трирічному зменшенні податків для стимулювання економії, спершу на початку 1981 р. викликав великий ентузіазм, але скоро деякі економісти до нього охололи, коли цей план не приніс швидких, сподіваних результатів.

Хоча протягом цілого 1981 року як інфляція, так і відсоткова стопа та ціла економія поступово сповільнялася, що вказувало б на впадок відсотків, експерти уважають, що рекордово високі державні бюджети та побоювання вищих податків впливають на вдержання високих відсотків.

Високі відсотки не дозволили УНСоюзові старатися про тривалу гіпотечну позичку на нашій будівлі. Не маючи такої позички, ми не могли звільнити грошей на побудову приміщень для членів.

Працюючи в часах великої інфляції, ми старалися якнайшвидше адмініструвати видатками, а наше майно інвестувати в такий спосіб, щоб воно приносило якнайбільше відсотки.

Фінансовий звіт за чотири роки з 1978 по 1981, який подаю до розгляду цієї Конвенції, є дуже детальний. Все ж таки, не все можуть виявити ці довгі колонні цифри. Щоб їх як слід проаналізувати, а описати оцінити, я старалася зробити детальні пояснення до звіту. Для тих, що не зацікавлені у цифрах ці пояснення можуть дати повний образ фінансового стану нашої організації.

ПРИБУТКИ

Чотирирічні прибутки досягнули загальну суму \$ 28,212,000.

Порівнюючи з попереднім конвенційним звітом, вони були на \$ 4,774,280 або 20% більше.

Найбільшою сумою у прибутках була загальна сума зібраних вкладок у висоті \$ 12,078,118, яка дала 43% всіх прибутків. Для порівняння, сума вкладок з років 1974-1977 становила \$ 12,081,371, тобто була на \$ 3,253 більше.

Річна збірка вкладок вагалася поміж сумою \$ 3,079,946, зібраною у 1978 році, та сумою \$ 2,942,404 з 1980 року. Пересічна сума становила \$ 3,019,529. Річні збірки вкладок не зростали, як бажалося б, у першій мірі з причини зменшення числа активних членів, тобто тих, які платять вкладки, та з огляду на популярність дешевших поліс.

Статистика активних членів за роки вказує

що в 1981 році втрачено	1854	активних членів
" 1980 "	1750	" "
" 1979 "	1794	" "
" 1978 "	1033	" "
Разом	6431	

Взявши до уваги, що пересічна сума річної вкладки становить приблизно \$ 30., у вкладках за чотири роки 1978-1981 ми втратили \$ 192,930.

Відсотки від інвестицій дали прибутки у висоті \$ 10,282,629, що було на \$ 3,214,092 або 45% більше, чим у попереднім чотириріччю.

Із загальної суми всіх відсотків від інвестицій 81% прападає на відсотки від бондів, понад 9% на відсотки від позичок на нашій домі, дальших 8% на відсотки від гіпотечних позичок, а решта 2% на відсотки від уділів, банкових конт і позичок на граматах членів.

Зріст відсотків від бондів від 1978 по 1981 р. дав \$ 673,920, або 38%. Завдячуючи його вищій відсотковій стопі, на яких бонди продавалися, постійній виміні низько-відсоткових на високовідсоткові бонди, як також тому, що збільшено інвестиції в бонди.

Прибутки книгарні і друкарні дали суму \$ 3,147,678, а Союзівки \$ 2,076,474. У дальшій частині цього звіту є подана детальна аналіза прибутків друкарні „Свободи“ і Союзівки.

З огляду на це, що у звітних роках УНСоюз продав усі реальності, за винятком Союзівки, чинші від реальностей впади з \$ 31,511 у 1978 р. до \$ 961,00 у 1981 р.

У рубриці різних прибутків в пожертвах до Фондів Братських, у роках 1980 і 1981 є подані суми \$ 30,555 і 35,016. Це є загальні впливи з продажу різдвяно-святкових карток, з яких чистий дохід був прийдильний на стипендії для потребуючої союзової молоді.

У 1978 р. до каси УНСоюзу вплинув також спадок пок. члена Йосипа Волка у висоті \$ 88,075. Покійний записав майже ціле своє майно на виплату стипендій для потребуючої молоді. Гроші ці ульковані у бондах, а з

відсотків від них виплачується кожнорічно стипендія для молоді.

До Фонду Наглої Потреби вплинуло пожертв на суму \$ 39,033. З цієї суми члени зложили своїми дивідендовими чеками суму \$ 22,250,00, а \$ 16,750 одержано з провадження мешканого дому.

З продажу англійської Енциклопедії Українознавства за чотири роки одержано суму \$ 58,660.

ВИДАТКИ

Загальна сума всіх видатків за роки 1978-81 становила \$ 23,836,541.

Видатки вагалися від \$ 5,710,254 у 1978 р. до \$ 6,459,308 у 1981 р. Зріст у видатках за чотири роки був у висоті \$ 3,812,914 або на 19%.

ВИПЛАТИ ЧЛЕНАМ

Всі виплати членам становили загальну суму \$ 10,423,156 у пересічному по \$ 2,605,789 річно.

У попереднім чотириріччю ці виплати виносили суму \$ 9,493,590,на \$ 929,566 або 9.8% менше.

Загальна сума посмертних виплат виносила \$ 3,099,880. Річні виплати вагалися від \$ 759,592 у 1981 році, до \$ 792,745 у 1979 р., і не вказували спеціальних вагань. Усіх посмертних виплат було 3609.

Найбільший зріст вказали виплати грошового звороту, тобто звороту нагромадженої резерви при продажу грамот у висоті \$ 1,391,505. Таких грошових зворотів було 3818, по роках: у 1978 р. - 853, 1979 р. - 859, у 1980 р. - 970 та 1981 - 1136.

Від 1978 по 1981 рік грошові звороти зросли на \$ 180,810 або на 63%. Коли порівняти загальні суми виплачених грошових зворотів у попередніх чотирьох роках 1974-1977 із роками цього звіту, то їх виплачено на суму \$ 402,955 або на 41% більше.

Виплати дозрілих вивільнених грамот вказали загальну суму \$ 3,636,813, у пересічному по \$ 909,203 річно, що є значно більше, як в американських братських організаціях, в яких вивільнені грамоти мають значно меншу популярність, як в українських установах.

ДИВИДЕНДА

Загальна сума виплаченої дивіденди досягнула \$ 2,146,244, або пересічно \$ 536,561 на рік. Дивіденда зростала з року на рік, від \$ 509,260 в 1978 р. до \$ 578,557 у 1981 р.

У звітному часі виплачено \$ 291,905 або на 16% більше дивіденди, чим у попереднім чотириріччю періоді.

Окрема таблиця у цьому звіті показує виплату дивіденди по роках, від 1933 року почавши. За 49 років виплачено членам дивіденди на поважну суму \$ 11,001,442. На рік 1982 встановлено до виплати чергова сума \$ 590,000, що дасть вже разом \$ 11,592,442 до виплачених дивіденд.

Наша схема виплати дивіденди не є дуже ускладнена, спираючись тільки на роки важності грамот і суми забезпечення та не беручи до уваги висоти вкладок, чи нагромадженої резерви. Від років ми свідомі того, що ця схема не є справедлива до всіх родів забезпечення і що вона вимагає ґрунтовної перевірки.

Першу аналізу наших 9 головних родів грамот забезпечення переведено в 1979 р. Ця аналіза ствердила, що:

Старші роди забезпечення найбільш правдоподібно причинили до зросту надлишків резерви і їм належить приділяти значно більшу дивіденду, як до цього часу. Перегрупувавши старші роди забезпечення у групи з вищими і нижчими вкладками, належить підносити їм дивіденду, незалежно від віку грамот.

Нові класи забезпечення треба також поділити на дві категорії, з вищими і нижчими вкладками, але підвищити дивіденди зосереджувати на граматах з довгим віком, бо в ранніх роках ці грамоти одержували неспівмірно високу дивіденду.

Дуже за цими вказівками, в 1981 р. виплачено значно вищу дивіденду тим членам, що були забезпечені 20 років і довше.

В 1981 р. актуарна фірма, яку уповноважено виготовити зміну дивідендової схеми, закінчила свою працю. На підставі нових таблиць, ріжних для кожної класи забезпечення, встановлено дивіденду відповідно до віку грамоти, суми забезпечення, висоти вкладок та грошової вартості. Цю нову висоту дивіденд буде можна начислювати, почавши від 1983 року.

Дивіденда буде виплачувана від другого року членства, як до теперішнього часу, але початуюча сума буде значно менша як та, яку нові члени досі діставали. У пізніших роках сума дивіденди буде значно вища від тієї, яку дотепер ми платили. Загальна сума дивіденди збільшиться відразу на \$ 100,000. Початуючі нижчі суми дивіденди відноситься до нових грамот і жаден член не діставатиме меншої дивіденди, як одержував у попередніх роках.

ІНВЕСТИЦІЙНІ ВИПЛАТИ І АМОРТИЗАЦІЯ

Цих виплат було на суму \$ 455,958, з чого \$ 60,724 припало на покриття втрат від гіпотечних позичок. В 1978 році списано до втрат три малі гіпотечні позички на Бронксі, Н.Й., на суму \$ 16,140. Рік пізніше списано до втрат позички на будинку при Байс евеню на Бронксі, Н.Й., в сумі \$ 39,066 та продано гіпотечну позичку на домі при Гавстон вулиці в Мангеттені в втрату \$ 5,516,00.

При виміні бондів втрачено суму \$ 155,518. Ця втрата повернеться з вищих відсотків від бондів, в яких інвестовано гроші з продажу бондів.

Видатки друкарні „Свободи“ дали за чотири роки суму \$ 3,145,000, а Союзівки понад \$ 2,035,000. Детальна аналіза предложена в дальшій частині цього звіту.

УНСоюз виплатив за чотири роки „Свободи“, для здержання видавництва суму \$ 1,686,693. Причини цих зростаючих виплат є подані в аналізі фінансового стану „Свободи“.

КОШТИ ГОЛОВНИХ СОЮЗОВИХ ЗАСІДАНЬ

Таких коштів було у загальній сумі \$ 475,877. Кошти попередньої 29-ої Конвенції виносили суму \$ 337,670 і вони збільшилися на 12%. Вибудилися три Річні Засідання Головного Уряду, та одно піврічне, кошти яких внесли суму \$ 109,115. Кошти контроль були у висоті \$ 29,090.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ВИДАТКИ

Загальна сума організаційних видатків досягнула суму \$ 1,863,847, що дає в пересічному по \$ 465,962 річно. В цій категорії видатків, найбільшу суму становить зворот секретарських коштів у висоті \$ 210,079.

Попередня Конвенція встановила ці звороти у висоті 25% від першорічних вкладок та 9% від вкладок за грамоти від другого року забезпечення. Опислі ці звороти видатків Головного Уряду кожного року збільшували і вони виносили 25% від вкладок нових членів та 10,5% від всіх інших вкладок.

Оголошення і публікації коштували суму \$ 194,400. В цій сумі є включені кошти двох фільмів, про які є окремі звіти.

ПЛАТНІ, ПОДАТКИ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Загальна сума цієї категорії видатків винесла \$ 2,420,850.

Шпитальне забезпечення працівників УНСоюзу і „Свободи“ коштувало \$ 129,623. Включені в цій сумі є премії за шпитальне забезпечення Блю Крос — Блю Шілд, як і за т. зв. Мейджор Медікл для приблизно 70 працівників УНСоюзу і „Свободи“.

У звітному часі кошти забезпечень у Блю Крос і Блю Шілд, постійно зростали, часом навіть кілька разів до року.

УНСоюз дає працівникам також групове пенсійне забезпечення у Пруденціал Інш. Ко., з якого вже користає 11 осіб. Дальших 11 працівників уже у пенсійному віці і можуть кожнорічно побирати пенсію.

Платні чотирьох ексекютивних урядовців, zatrudнених у Головній Канцелярії, виносили за чотири роки суму \$ 412,045. 29-та Конвенція встановила платні ексекютивних урядовців, як слідує: головного передсідника у висоті \$ 26,000 та \$ 1000. - на репрезентацію, головного секретаря і головного касира по \$ 25,000 річно та головного організатора \$ 22,000 річно. У випадку вперше обраного: ексекютивного урядовця ці платні мали виносити на \$ 3,000 менше. Заразом Конвенція ухвалила, що під час чергової чотирирічної календі, коли б кошти прожитку раптово збільшилися, платні можуть бути підвищені Головним Урядом у пропорції до коштів прожитку.

З огляду на високу інфляцію цін та зріст коштів прожитку у 1979 році Головний Уряд ухвалив в травні 1979 року для головного передсідника, гол. секретаря і гол. касира по \$ 1,000. - підвишки річно, а для головного організатора \$ 2,000. - У відсотковим відношенні підвишка виносила 3.7% для головного передсідника, 4% для головного секретаря і головного касира та 10% для головного організатора. В травні 1980 року, знову з цих самих причин Головний Уряд підвищив платню головного передсідника, головного секретаря і головного касира до \$ 28,500, та кошти репрезентації гол. передсідника до \$ 1,500. Платню головного організатора встановлено у висоті \$ 25,500.

Нараді Головного Уряду в червні 1981 встановили 10% підвишки платні всім ексекютивним урядовцям. Три ексекютивні урядовці прийняли тільки 5% підвишки. Платні ексекютивних урядовців є тепер такі: головний передсідник.....\$30,000 та \$ 1,500 на репрезентацію
головний секретар 30,000
головний касир 30,000
головний організатор 28,000
Разом 119,500

За чотири роки платня головного передсідника зросла на суму \$ 4,000 або 15.4%, а кошти репрезентації на \$ 500.00

Платні головного секретаря і гол. касира на \$ 5,000 або 20%.

Платня гол. організатора на \$ 9,000.

Платні працівників виносили загальну суму \$ 1,266,996. З огляду на високу інфляцію цін, яка в 1980 досягнула 12.4%, приходилося підвищувати платні працівників у висоті від 7 до 10% у річному відношенні.

КАНЦЕЛЯРІЙНІ ВИПЛАТИ

Усіх канцелярійних виплат було на суму \$ 497,601. Збільшення цих виплат було спричинене видатками на друг різдвяно-святкових карток, конверток і поштових оплат, які то видатки опислі нам з пожертв вповні повертаються.

РІЗНІ ВИПЛАТИ

Кошти актуарія були у звітному часі значно вищі, як у попередньому. У 1980 р. змінено фірму Піт, Марвік, Мітчелл на ЦПС Актуарії у Стенфорд, Конн. Передано новій актуарній фірмі також виготовлення нової дивідендової схеми. Крім нормальної належності за виготовлення статистики для річного замкнення і для Канадського Забезпеченого Уряду, заплачено у 1980 р. попередній фірмі ще також за переведення першої фази зміни дивідендової схеми, що разом дало суму \$ 18,130. У 1981 р. фірма ЦПС Актуарії, крім праць для річних замкнень, тобто оцінки грамот, працювала ще над переробленням наших усіх грамот, щоб зробити їх для членів більш доступними у читанні і для зрозуміння їх постанов. Це вимагало від забезпечених компаній майже всі забезпечення уряди.

Цій фірмі виплачено в 1981 р. \$ 19,972. Кошти канадського книжкового експерта за роки 1980 і 1981 виносили суму \$ 4,699. На нову вимогу стейту Пенсильванія ми мусіли найняти в 1981 р. для перевірки нашого майна і діловодства затвердженого публічного книжовода, кошти якого виносили \$ 3,500. В 1980 р. заангажовано фірму Белю для переведення статистичної організації праці УНСоюзу та для запропонування нових метод праці, нових класів нових способів вишколення продавців. За цю працю і консультації виплачено в 1980 р. суму \$ 1,542 а в 1981 р. \$ 5,231.

Протягом років 1978-81 майно і діловодство УНСоюзу двічі перевіряли контролери Забезпеченого Уряду стейту Нью-Джерсі. Згідно з законами стейту Нью-Джерсі, такі перевірки мають бути переведені що три роки. Першу перевірку почато в червні 1978 р. і вона тривала майже до кінця даного року. Другу перевірку почато у травні 1981 р. і вона закінчилася у жовтні м.р. Кошти першої перевірки виносили понад \$ 26,000, а другої майже \$ 29,000.

ДОТАЦІЇ, ДОПОМОГИ, ПУБЛІКАЦІЇ

Річна сума виплат з Фондів Братських зросла від \$62,172 у 1978 р. до \$117,234 у 1981 р., тобто за три роки на \$55,062 або на 89%. За чотири звітні роки всіх дотацій, допомог і коштів публікацій було на суму \$360,907, на \$66,022 або 22.4% більше, чим за попередні чотири роки. Аналізуючи чотирирічну суму виданих допомог, дотацій і стипендій бачимо, що найбільший зріст був у сумі дотацій і стипендій.

Сума стипендій збільшилася від \$16,650 у 1978 р. до \$42,432 у 1982, тобто на \$25,782, або на 155%. Дотації зросли від \$14,053 до \$41,530, на \$27,477, або 196%.

У звіті є поданий окремий список усіх дотацій та статистики виплачених 527 стипендій на суму \$112,950.

Дотації 85 різних організацій уделено на загальну суму \$92,169. Крім цього, „Свобода“ звільнила у роках 1980-81 багато організацій від оплат за повні чи частинні сторінки, за їх оголошення чи друкарські праці. Ці кошти, покриває касу УНСоюзу сумою \$18,307 і їх зараховано до дотацій.

З дотацій УНСоюзу скористали такі організації:

Виховні орган.	Всіх дотацій	Відсоток
Наукові "	\$16,268.57	17.7%
Наукові "	14,500.00	15.7%
Релігійні "	12,950.00	14.0%
Громадські "	12,700.00	13.8%
Молодечі "	12,500.00	13.6%
Культурні "	12,400.00	13.5%
Видавництва "	10,300.00	11.2%
Різні "	550.00	0.6%
Разом	\$92,168.57	

На різні спортивні акції, як тенісові, плавацькі, відбаванкові, кругольні змагання та для підтримки спортивних клубів при Відділах УНСоюзу виплачено суму \$20,860.

Хворим членам по більшості тим, що хворіють на хронічні недуги, уделено допомогу в загальній сумі \$86,865.

З Фонду Наглої Потреби виплачено пожертв на суму \$15,332. Біля \$6,000 виплачено на висилку допомоги родинам ув'язнених дисидентів, а приблизно других \$9,000 на покриття коштів подорожі і на допомогу звільнених дисидентів.

В 1980 р. УНСоюз погодився, спільно з Українським Інститутом при Гарварді, фінансувати приготування до друку матеріалів про штучний голод в Україні у 30 тих роках, щоб у той спосіб відзначити 50-ту річницю цього Українського Голокосту. У роках 1980 і 1981 виплачено на це видання по \$1,500.

МАЙНО УНСОЮЗУ

Готівка

УНСоюз мав на кінець грудня 1981 р. 11 банкових конт, в яких була улькована готівка в сумі \$321,151. Союзівка тримає оперативні фонди у двох чекових контах, „Свобода“ в одному, два конта має УНСоюз в Канаді, два в українських шадніцях.

Гіпотечні позички

З кінцем 1981 р. була інвестована в перших гіпотечних позичках сума \$3,120,218 або 6.7% всього майна, з чого \$2,638,436. припадало на 102 позички в Америці та \$481,782 на 17 позичок в Канаді.

Протягом чотирьох минулих років уделено гіпотечних позичок на суму \$2,218,102 і в тім самім часі сплачено позичок на суму \$2,216,652. В загальному, сума гіпотечних позичок збільшилася на \$1,430. Чотири останні позички на будинках в Бронксі, Н.Й., власники яких з огляду на раптовий занепад даної ділянки їх відкресли, були списані до втрати, про що є мова у розділі про інвестиційні виплати.

Гіпотечні позички уділяється членам на відотковій стопі на ¼ нижчий від тієї, яку побирають інші місцеві американські, чи канадські, фінансові установи в даній місцевості. Сума позички не може бути більша як 2/3 оціненої зарплати реальності. Речення сплати позички в 1981 р. іменено до 3 або 5 літ, залежно від позичкової суми.

Бонди

Приблизно 71% всього майна нашої установи ульковані у вартісних паперах, книжкова вартість яких виносила з кінцем 1981 р. суму \$32,982,390. За чотири звітні роки інвестиції в бондах зросли на \$4,030,539. Окрема таблиця цього звіту вказує назви компаній та суму бондів, в яких майно інвестоване. У державних бондах інвестовано 8% бондів, в урядових агенціях 17.4% та 74.6% в компаніях публічного ужитковості, як електричні, газівні і т.п. Статистика їх дозріття виявляє, що 4.3% дозріють до року часу, 8.1% від 2 до 3 років, 8.7% за 4 до 5 років,

В останньому 1981 році прийшлося заступити два найстаріші компютери до складання матеріалу новими машинами за ціну \$25,619 та набити новий апарат до виклику компютерських лент за ціну \$3,700. Показалося, що компютерські машини для складання матеріалів по 5 роках ужиття постійно скупалися і їх навіряд була настільки коштовна, що не випадалося їх даліше держати в ужитті. Кошти цих машин дали загальну суму \$29,319.

Електронічні машини

Книжкова вартість цих машин на кінець 1981 р. виносилася суму \$27,690. Праці Фінансового Відділу Головної Канцелярії виконували на двох електронічних машинах фірми Борровс типу Л 9000 і Е 5000. Рекордний Відділ уживав машини фірми IBM, які є майже замортовані.

Позичка для Корпорації Дому УНСОЮЗУ

Ця позичка виносилася від 1978 р. по 1981 р. включно суму \$8,000,000 або понад 17% всього майна. Від неї УНСОЮЗ в роках 1978, 1979 і 1980 одержував 3%, а в 1981 р. 4%.

Авторське право

В 1979 р. закуплено від мистців Едварда Козака і його синів Яреми і Юрія проскри дванадцять різдвяних карток за суму \$4,800, які по використанню списують.

Реасумуючи, треба ствердити, що від початку 1978 р. по кінець 1981 р. майно УНСОЮЗ зросло на \$4,375,411 або на понад 10%, та виносилася суму \$46,600,862. За роки 1974-77 майно зросло було на 8.8%. Збільшено інвестиції в готівці на \$35,594, в бондах і уділах на \$4,082,812, в гіпотечних позичках на \$1,450 в членських позичках на \$202,214, в друкарських і електронічних машинах на \$78,030 та в авторських прав на \$2,400. Зменшено тільки інвестиції в реальності на \$27,088, та в авторських прав на \$2,400.

Пересічні відсотки усіх родів інвестицій були в роках:

р. 1977 — 5.22 %
1978 — 5.40 %
1979 — 5.54 %
1980 — 6.00 %
1981 — 6.80 %

Відсоткове відношення признаного майна до стану заборгованості є надальше дуже задовільне, а саме:

р. 1978 — 134.70
1979 — 134.92
1980 — 135.02
1981 — 137.01

Смертність наших членів у відношенні до статистично передбаченої смертності у звітному часі була:

р. 1977 — 52.51
1978 — 53.36
1979 — 55.36
1980 — 51.61
1981 — 48.52

Наші зобов'язання

За минулі чотири роки фонди забезпечення збільшилися на суму \$4,264,110 і осягнули суму \$45,676,613. Фонди Братських впади на суму \$29,135 і їх загальна сума виносилася \$227,946. Фонд Сирітський зріс на \$63,267 і виносилася суму \$227,473. Фонд Захисту також зріс на суму \$40,669 та осягнув суму \$337,607, а Фонд Наглої Потреби виказав суму \$86,223 і також збільшився на \$36,501.

У процентному відношенні 98% всього майна належить до Безпечених Фондів, а тільки 2% майна всім іншим 4 фондам.

Союзи

Прибутки з готельського підприємства дали за 4 роки суму \$1,368,830. За попередні чотири роки, 1974-77 ці прибутки виносили \$1,082,827. Зі збільшення цін на харчі та інфляцією всіх інших коштів ми були змушені підносити на кілька відсотків оплату за кімнати. З продажу напиків в пересічному ми одержували по \$82,000 річно.

Прибутки крамниці в пересічному виказували суму \$37,893. Загальні прибутки річно зростали, почавши від суми \$473,836 у 1978 р. до суми \$564,124 у 1981 р.

Загальні видатки також зростали. За чотири роки сума видатків виносилася \$2,108,302, в пересічному по \$527,075 річно. Найбільший зріст коштів виказали: харчі, електрика, газ та оліва, і податки від нерухомості. Кошти харчів в 1978 р. по 1981 р. зросли на \$18,968 або на 23%; кошти електрики, газу і оливи на \$15,118, або на 31%; податки від нерухомості на \$10,502, або на 49%. Впродовж 4 років видано на капітальний ремонт суму \$63,137, а на нове устаткування дальших \$55,758. Постійно трихидилося поправляти дороги, паркувальні площі, генісові корти, змінити рури для водопроводу та інше. Відновлювано лазнички, змінювано килими, куповано нове кімнатне устаткування.

ЗВІТ КОПОРАЦІЇ ДОМУ УНСОЮЗУ

Одиноким прибутком корпорації є чинші з винайму приміщень, яких одержано за 4 роки у висоті \$6,776,025. З комісового прибулку ще одна сума \$3,936 та на суму \$67,192 одержано відсотків. Разом усі прибутки дали суму \$6,848,053. За попередній чотирірічний період 1974-77 впливів було на суму \$3,678,046.

Видатки корпорації поділені на оперативні, адміністративні, та відсотки.

Оперативні видатки, до яких належать кошти електрики, газу, води, чиншення, обслуговування машин та місць податки, зросли від 1978 до 1981 на \$174,626 або на 35%. Самі кошти електрики і газу зросли на 40%. Міські податки базовані на чиншах, збільшувалися пропорційно до вищих чиншів. Адміністративні видатки, в яких є включені платні та податки і забезпечення працівників, які є видатки на оголошення і комісове за винайом приміщень, виголосили поміж \$106,850 в 1978 р. та \$98,704 у 1981 р.

Відсотки від позичок виносили загальну суму \$3,372,966. Двом місцевим банкам виплачено суму \$528,628, членам УНСОЮЗУ за їх боргові зобов'язання суму \$1,816,122, а УНСОЮЗУ за позичку \$1,028,217. Разом усі видатки перед амортизацією було на суму \$6,132,772. По додатно амортизації у висоті \$1,131,002, всі видатки за чотири роки виносили суму \$7,263,772, а будинок виказав надобір у висоті \$415,719.

На кінець 1981 р. усі приміщення в будинку були винайняті. З огляду на великий попит за приміщенням у нашій околиці, перенесено в червні 1980 р. канцелярію „Сво-

боди" з другого поверху на мезанин, де вже працювала друкарня, а другий поверх винайнято фірмі Меріль Лінч. Домови винайму приміщень роблено на не більше як 5 років і вони вагаються поміж \$8 - \$14 за стопу у річному відношенні.

Фінансування будинку

В році 1978 корпорація сплатила дві банкові позички у висоті \$1,130,000 і мала позичку від УНСОЮЗУ у висоті \$7,650,000 та членські позички на суму \$6,393,800, на які видано боргові зобов'язання.

В жовтні 1979 р. усі боргові зобов'язання дозріли і одна третя членів зажадала звороту своїх одадностей. Щоб сплатити ці позички зятягнено в банку Комершел Траст позичку на суму \$1,200,00 на відсотковій стопі, яку побирають банки від своїх найкращих клієнтів. У даному часі вона виносилася 11%, в березні 1980 зросла до 20%, а в грудні до 22%, в 1981 р. пересічно 18%; УНСОЮЗ збільшив свою позичку до \$8,000,000, а корпорація власними фондами сплатила другі \$555,100.

В січні 1980 збільшено банкову позичку до суми \$1,470,000, а в 1981 р. сплачено її до \$1,345,000. Позички від членів дали на кінець 1981 р. суму \$3,850,600. Хоча боргові зобов'язання передбачували виплату 8% відсотків, з огляду на зріст відсоткової стопи всіх родів позичок, ми виплачували членам до відсоткову стопу, яку банки платили за 30 місячні сертифікати. Ця відсоткова стопа вагалася від 11% до 14% у даному кварталі. Позичка УНСОЮЗУ залишилася у висоті \$8,000,000. Від неї УНСОЮЗ побирав до 1980 3% річно, а в 1981 році 4%. Боргові зобов'язання видається на протяз одного до п'яти років і тому кожний рік певна частина їх припадає до сплати, що вимагає постійної уваги і планування.

В серпні 1981 р. корпорація започаткувала новий рід позичок, з яких могли б користуватися всі члени УНСОЮЗУ, які бажали збільшити відсотки від своїх одадностей. Впроваджено позички платні кожноразно на вимогу члена, а відсотки у висоті 9% мають додаватися до властивої суми позички. Повідомлення про ці позички розіслано до всіх власників боргових зобов'язань, секретарів Відділів, які також до трьох тисяч членів у малих місцевостях стейтів Пенсильванія, Нью Йорк, Коннектикат. На жаль, відзук був мінімальний. Вплинуло 14 позичок на суму \$33,000.

ЗВІТ КАНАДСЬКИХ ПРИБУТКІВ І ВИДАТКІВ

Окремі таблиці цього звіту представляють в українській і англійській мовах прибутки і видатки в Канаді, як також майно та наші зобов'язання.

Прибутки

Чотирірічні прибутки дали загальну суму \$3,793,254 та виказали зріст на \$651,636, або на 20.7% у порівнянні з чотиріріччям.

На жаль, сума зібраних вкладок від членів Канади виказала впадок на \$119,337, або 6.5%, та дала загальну суму \$1,729,461. Всі інвестиції принесли \$2,032,125 з відсотків, що є на \$761,124 або на 60% більша сума, як та, яку одержано за роки 1974-77. Різні інші прибутки дали суму \$17,554.

Видатки

Усіх видатків канадською валютою було на суму \$1,919,542, на \$125,663 або на 7% більше, чим у попередньому Конвенційному звіті.

Грошеві звороти зросли на \$74,749 та осягнули суму \$246,838. Посмертні допомоги зросли на \$24,682 та дали суму \$287,739. Сума виплачених вивинувальних грамот збільшилася на \$52,750 і виносилася \$719,208. Сума дивідендів зросла на \$29,105 і її виплачено у висоті \$251,854.

Організаційні видатки виказали суму \$247,091, що є на \$7,000 більше, як в попередньому конвенційному періоді.

З огляду на нові податкові закони, які увійшли в силу в 1978 р., наша установа перестала від 1978 р. платити корпоративні податки від прибутків, але даліше платити їх від вкладок. Це значно зменшило ці видатки, бо в роках 1974-77 виплачено їх на суму \$127,100. Корпоративний податок від вкладок виносил у звітному часі суму \$6,364, а від приходу \$6,895.

Усіх виплат на публікації, доташі, спортову акцію і на стипендії було у висоті \$25,333, а це становить зріст на суму \$10,191 або на 67%.

Слід звернути увагу на факт, що майже весь тягар адміністративної майном та членськими справами спадає на членів в Америці. Адміністративні видатки канадських членів виплачуються на 95% тільки в американській валюті. Всі кошти Конвенції, річних нарад Головного Уряду і багато виїздів в терен покривається американською валютою. Тому, що видатки в Канаді є мінімальні, тим самим майно канадських членів шкоро зростає.

Майно канадських членів виносил на кінець 1981 р. суму \$6,991,923 та зросло за чотири роки на \$1,873,711 або на 36.6%.

НАША КУЛЬТУРНА І БРАТСЬКА ДІЯЛЬНОСТЬ

В 1978 р. „Свобода“ обходила своє 85 річчя, а рік пізніше УНСОЮЗ відмічав це знаменну дату. По різних місцевостях Окружні Комітети і ще наше членство відзначували ці річні спеціальними імпрезами. В Нью Йорку з нагоди Головного Екзекутивного Комітету відбувся в Готелі Рузвелт святковий бенкет, почесним гостем якого був письменник Улас Самчук, автор книжки про УНСОЮЗ „Слідами Піонерів“, яка вийшла з друку саме в тому часі. У видавничій „Свободі“ появились це три книжки, а саме: 1) В травні 1981 р. д-ра Луки Луцева „Література й Життя“; 2) Збірка коротких оповідань Люби Колесенської під назвою „Дзеркала“ в липні 1981 р. та 3) збірку споминів проф. Володимира Барагури „Калиновий міст“, яка є вже в переплетні.

В травні 1980 р. Головний Уряд УНСОЮЗУ розглядав на своїм річному засіданні пропозицію замовлення у студії Слава Новичко двох фільмів. По довгий дискусії рішено уповноважити п. Новичкого виготовити один 15-хвилинний фільм про користі забезпечення в УНСОЮЗІ для використання його в організаційній праці в терені; та другий фільм довжини до 30 хвилин про укр. еміграцію та її здобутки в Америці. Цей другий фільм є призначений в першій мірі для американського глядача та тих українців, які відійшли від української громади і загубилися в амер. морі. Завданням цього фільму є запізнати американський загаль, а передусім молодше покоління через телевізійні передачі з українцями в Америці. Кошти цих двох фільмів мали виносити суму \$112,500. Обидва фільми будуть готові до висвітлення під час Конвенції. В часі збирання матеріалів до цього другого фільму, сфільмовано багато матеріалу, який можна буде колись використати для української версії подібного фільму. Цей матеріал закуплено за ціну \$8,600. При виготовленні фільму показалося, що багато корисного і цікавого матеріалу не вміститься у запланованих 30-тих хвилинах фільму. Тому рішено виготовити два окремі 30-хвилинні фільми. Кожний з них можна буде висвітлювати окремо, або разом. Додатковий кошт другої частини фільму виносить суму \$23,500.

У вересні 1980 р. почато переговори з представниками Фонду Катедр Українознавства в Гарварді про спільне фінансування наукової книжки про великий штучний голод 30-тих років в Україні. В 1983 р. українська спільнота відзначає 50-ту річницю цього українського Голокосту і Екзекутивна УНСОЮЗУ уважала, що наша установа повинна дати вклад до документування цієї страшної трагедії в історії українського народу. Тоді зобов'язався приготувати до друку книжку Марко Царинник з Торонта. По кількох місяцях Український Гарвардський Інститут рішив передати приготування такої публікації відомому науковцеві, проф. Робертові Конквестові, з Інституту Гувера у Стенфордському Університеті. Д-р Конквест є знайомим спеціалістом та дослідником доби Сталіна в Советському Союзі. Йому до поміч заангажовано молодого науковця Джеймса Мейса, який призбирує різні матеріали до цієї книжки. Фінансове зобов'язання УНСОЮЗУ було до суми \$72,000, з чого вже виплачено на сьогоднішній день \$27,000. Фінансова підтримка УНСОЮЗУ для цього проекту уможливила Укр. Гарвардському Інституту встати до приготування такої публікації, для якої сам Інститут не мав у даному часі потрібних фондів.

Для відзначення 1000-ліття хрищення України заплановано доповідати, усушасити та видати окремою видаткою розділ про релігію і Церкви з англійської Енциклопедії Українознавства. Цією працею займуться д-р Василь Маркус та проф. Іван Куровицький.

Ведуться переговори з Міннесотським Університетом для виготовлення індексу „Свободи“. Такий проєкт є надзвичайно коштовний, але знавці твердять, що індекс „Свободи“ буде дуже корисний для науковців і що його закупить багато бібліотек, університетських і публічних, і тим самим деякі кошти нам повернуться. Початкуюча праця над індексом пічється ще цього року.

Перший том англійської Енциклопедії Українознавства, виданий у роках 1963 і 1970 двома накладами 7,500 примірників, уже майже розпродано. Цього року замовлено у Видавничій Торонтоноської Університету чергових 2,000 примірників третього накладу коштом \$36,327. Тут слід відмітити, що кошти передруку третього видання за 12 літ зросли на 130.5% за один примірник.

УНСОЮЗ не раз брав на себе спонзорство музичних виступів, як двох укр. опер та різних культурних імпрез, за які не піднімалася б інша, менша, чи фінансово слабіша установа. І так, знову в листопаді, 1981 р. УНСОЮЗ презентував своїм членам великої НьюЙоркської Метрополії концерт української оперної музики у виконанні 90-членного Укр. Канадського Оперного Хору під диригентурою маестра Володимира Колесника, з участю чотирьох солістів: Ганни Колесник, Вікторії Масник, Богдана Чаплинського і Леоніда Скірка та Американської Симфонічної Оркестри. Концерт відбувся в престижній залі Карнегі Голл при великій участі глядачів, які прибули на цю рідкісну імпрезу з дальших місцевостей Пенсильванії, Нью Йорку і Коннектиката, багато з них спеціальними автобусами, щоб почути рідну музику у виконанні українських співаків-артистів. Багато хористів — це наші члени в Канаді, які гордилися тим, що виступали з рамени УНСОЮЗУ перед так вибагливою публікою метрополії Нью Йорку.

У попередній частині звіту, в поясненні до частини видатків з Фондів Братських, є згадка, що найбільший зріст виплат був в сумі доташі і стипендій. Загальна сума виплачених стипендій зросла на 155%. Коли в 1978 р. видано їх на суму \$16,650, то в 1981 р. уділено стипендій вже на суму \$42,432. З огляду на постійний зріст коштів студій, студенти мусять шукати за фінансовою допомогою і завданням нашої установи є давати в першу чергу фінансову підтримку тим, які її найбільше потребують. З наших стипендій скористало протягом чотирьох років 527 студентів, яким уділено \$112,882 як незворотні стипендії. УНСОЮЗ збільшив у звітному часі також фінансову підтримку для багатьох укр. установ та організацій, діяльність яких може проявлятися тільки завдяки допомозі багатьох одиноків та жертв від фінансових установ. І так за роки 1978-81 85 різних церков, громадських, молодечих, наукових, культурних і виховних установ і організацій в Америці та в Канаді одержали фінансову підтримку на свою діяльність в загальній сумі \$112,969. Годі згадувати тут про кожну акцію, яку УНСОЮЗ фінансово підтримував. Нафільнішою мовою говорять цифри. Вони виказують, що за чотири роки з Фондів Братських виплачено понад \$360,000 у формі допомоги, доташі, стипендій та жертв.

На річних нарадах Головного Уряду в травні 1979 р. рішено, щоб для похвалення братської діяльності і зміцнення азулів, які об'єднують усіх українців, влаштувати екскурсії-прогулянки кораблями, і т.п. товариські відпочинкові розваги.

В травні 1980 перша група союзників відбула спільну однотижневу подорож кораблем „Роттердам“ до острова Насав на Карибському морі. На черговий рік відбулися прогулянки двома кораблями, „Роттердам“ і „Воледам“, кожна з них на інший протяз часу. Чистий дохід з цих прогулянок у висоті майже \$3,000 приділений на Стипендійний Фонд УНСОЮЗУ.

Кожнорічно в часі закінчення шкільного року, під час градаційних церемоній і матуральних святкувань, УНСОЮЗ уділював відмінникам Шкіл Українознавства по 25.00 спеціальної нагороди за їх добрі осяги в українознавчих предметах. Таких нагород видано:

в 1978 р.	72	на суму	\$1,800
в 1979 р.	86	"	2,150
в 1980 р.	75	"	1,750
в 1981 р.	56	"	1,400

Разом уділено 289 нагород на суму \$7,100.

Чeki вручали студентам члени Головного Уряду і Управ Окружних Комітетів.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ВИДАВНИЦТВА „СВОБОДА“

Статистика „Свободи“ за станом з 31 грудня, 1981 р. виявляє, що її передплачують такі категорії читачів:

1. Члени УНСОЮЗУ - чоловіки; їх передплата є включена у членських вкладах, як слідує:	
8,777 членів платять по 7.80 річно, разом	\$68,460.60
2 " " по 6.00 " "	12.00
307 " " по 3.60 " "	1,105.20

Разом 9,086 членів платять з вкладками передплату	\$69,577.80
З того секретарі Відділів одержують 10.5% винагороди	\$7,305.67
Залишається передплата в сумі	\$62,272.13

2. Жінки і молодь - члени УНСОЮЗУ:	
3,055 членів платять річну передплату у висоті \$7.80	\$23,829.00
3. Передплатники - не члени:	
1,569 у висоті \$40.00 річно	62,760.00
4. Кольпортаж	
181 примірників	5,574.00
Разом - річна передплата „Свободи“	\$154,435.13

5. Передплата „Укр. Тижневика“ -	
5,620 по \$5.00 річно	28,100.00
Разом — річна передплата „Свободи“ і „Укр. Тижневика“	\$182,535.13

В 1981 році передплатники „Свободи“ і „Укр. Тижневика“ - члени, жінки, молодь і чоловіки виплатили річну передплату на загальну суму \$114,201. Ця сума могла покрити тільки 12.4% всіх річних видатків. Прийшлося УНСОЮЗУ знову, як від багатьох років жертвенно підтримувати видання „Свободи“ і „Укр. Тижневика“ додатковими фондами у висоті \$423,000. На жаль, ця фінансова підтримка Союзу дуже поважно зростає, якщо не знайдемо на цій Конвенції спільної розв'язку для цієї проблеми. Про зріст коштів і їх причину є мова під видатками.

За чотири роки члени-передплатники виплатили за „Свободи“ і „Укр. Тижневик“ приблизно \$460,000, але для покриття дефіциту УНСОЮЗ доплатив другіх \$1,369,000; або в пересічному по \$342,250 річно, що дає до додаткових \$21 - від кожного передплатника „Свободи“ та по \$15 - від передплатника „Укр. Тижневика“. Тим самим, передплата „Свободи“ мусяла б виносити по \$28.80 (або \$30.-) а передплата „Укр. Тижневика“ по \$20.00 на рік.

У загальній сумі видатків „Свободи“ і „Укр. Тижневика“ не є включені кошти медичного забезпечення працівників, які кошти їх пенсійного фонду, які повні покриває УНСОЮЗ. Також видавничтво нечлентів чиншів за свої приміщення, ані за винайм машин, на яких виконуються праці друкарні.

Коли б взяти до уваги виключно кошти забезпечення працівників та їх пенсійного фонду, ці видатки збільшили б річний дефіцит на додаткових приблизно \$74,000, що піднесло б річну передплату „Свободи“ на \$5.00 до \$35.00, та „Укр. Тижневика“ на \$3.00 до \$23.00.

З продажу книжок впливала сума в пересічному \$15,700, а з оголошень приблизно по \$125,000 річно. Ці суми з року на рік не вагалися. З друкарських робіт одержано за чотири роки \$334,661. В 1980 р. сума цих впливів майже подвоїлася, з \$62,768 у 1979 р. зросла до \$122,932 у 1980 р. тому, що протягом 8 місяців 1980 р. на машинах „Свободи“ друкувався тижневик „Новий Американець“. Друк цієї публікації відбувався у нас ще три місяці 1981 р. і тому впливи друкарні виказали суму \$97,545.

На наші Альманахи читачі „Свободи“ дуже добре відгукнулися, спеціально в останніх двох роках, 1980 і 1981 р. В 1980 р. вплинула сума \$28,775, а в 1981 р. понад \$43,000, що вказує на це, що майже 4,000 читачів заплатили \$8.00 належності в 1980 р. та майже 5,500 в 1981 р.

В 1979 р. підвищено передплату дитячого журналу „Веселка“ з \$4.00 до \$5.00 для членів, та на \$8.00 з \$5.00 для нечленів. На жаль, число передплат „Веселки“ постійно впадає і доходить вже до тільки 1,000 примірників.

В 1977 р. у редакції працювало 7 осіб, з того одна особа не на повний час. З кінцем 1981 р. редакційний склад „Свободи“ і „Укр. Тижневика“ склався з 10 осіб, з яких одна особа працює тільки два дні в тиждні. Платні редакції за чотири роки дали загальну суму \$403,168, та з року на рік постійно зростали. В 1979 р. зросли платні на 7%, у 1980 р. на 14% та у 1981 р. на 19%.

Число працівників друкарні й адміністрації „Свободи“ в 1977 році в 1981 р. 24 особи, на одну особу більше, чим в 1977 році. Їх платні за чотири роки дали суму \$1,004,430. Підвишка у їх платнях виносилася 9% у 1979 р., 15% у 1980 та 8% у 1981 р. Виплати додатковим кореспондентам за 4 роки виказали зріст на 82%.

Найбільший зріст видатків був за поштову пересилку. Порівнюючи поштові виплати з 1978 р. у висоті \$99,790, виплати у 1981 р., вачимо, що вони збільшилися

Закінчення

На закінчення цього чотирічного фінансового звіту стверджуємо, що всі резолюції 29-ої Конвенції та чергових трьох річних нарад Головного Уряду, які відносилися до фінансових справ, були повністю виконані.

Крім обов'язків Головного касира УНСОюзу, я у звітному часі з рамени нашої Організації до грудня 1980 р. була касиром УККА. Також чотири роки належала до Ради Директорів Крайового Братського Союзу та була членом Екзекутиви Братського Конгресу Стейту Нью-Джерсі.

На річних нарадах Головного Уряду в травні 1979 р. рішення підсилити, скріпити та пожити братську теплоту нашої організації. Для цієї цілі затверджено у вересні 1980 р. панну Марту Кордубу і надано їй титул керівника братської діяльності. Пання Кордуба є градуанткою Бостонського коледжу з ділянки комунікації. Кілька років працювала вона літньою порою в канцелярії Союзу і та організувала там членів. Головний Екзекутивний Комітет уповноважив мене мати надгляд над її працею, що я постійно робила, присвячуючи їй щоденну увагу.

ПОГЛЯДИ ВПЕРЕД

1. Найважливіше завдання, яке стоїтиме перед черговим Головним Урядом нашої установи, це повинна бути справа переорганізування та скріплення Організаційного Відділу. Наша установа дуже вдячна всім відданим довголітнім секретарям за їх постійну та довголітню працю в організуванні нових членів. Але, вимогою теперішнього часу є також, щоб вони були добре вишколені спеціально ті, які перебирають обов'язки відходячих секретарів, а без відповідного вишколу вони ніколи не зможуть мати добрих організаційних досягнень.

2. Внаслідок сильної організаційної сіткою, спираючися на секретарів та інших членів Управ Відділів, нам конче розпочати організування членів фаховими організаціями. Переглядаючи організаційні успіхи різних братських установ, можна дуже легко ствердити, що тільки ті організації ростуть в членстві сумі забезпечення, які мають вишколений штаб людей, модерний організаційний апарат та найбільш популярні роди забезпечення. Заангажування та добрий вишкіл такі організатори є дуже коштовний, але ми не повинні цього боятися, бо наша організація має сильну фінансову базу і тепер в силі приділити на це відповідні фонди. Перші кроки в цій напрямі вже пороблено і треба нам йти вперед.

3. Уважимо, що злука нашої Організації з Українським Братським Союзом принесе тільки користь цілій

українській громаді. Нова організація об'єднає більший гурт активістів, а сильна організація зможе поборювати кожноразні вимоги забезпечення урядів, які не все діють на користь братських організацій. Заощаджені поважні адміністративні кошти можна буде приділяти для розвитку культурної, видавничої та іншої братської діяльності.

4. Через збір обставин уступаючи Головний Екзекутивний Комітет, не міг здійснити планів для побудови приміщень для старших віком членів на Союзівці, що нова Екзекутива повинна якнайскорше виконати. Інфляція зменшується і є надія, що відсоткова стопа пічне впадатиме, що дасть кращі можливості на побудову таких приміщень.

5. Нова дивідендова схема вже випрацьована і від чергового року можна буде впроваджувати її в життя. Вона є більш справедлива для довголітніх членів, які заслужили собі на більшу дивіденду, та для тих, що платять вищі вкладки.

6. Цей збір делегатів на 30-ту Конвенцію розглядатиме пропозицію встановлення фундації для підтримки і плекання української культури. Уважимо, що Конвенція повинна уповноважити новообраний Екзекутивний Комітет випрацьовувати детальні плани такої фундації та передати їх на остаточне схвалення Головному Уряду на його перших нарадах.

За два роки, в 1984-му році, наш Український Народний Союз відзначатиме 90-річчя свого існування та своєї праці і своїх досягнень у виконанні тих завдань та у змаганні до тих цілей, для яких він був створений: об'єднати всіх українців в Америці і в Канаді, щоб спільними силами допомагати собі самим та своєму українському народові. Тільки той, хто не знає УНСОюзу та його історії і його завдань, може обмежувати ці завдання до „аскурації“. Український Народний Союз дав початок усьому нашому зорганізованому життю в Новому Світі. Всією своєю активністю, своїми періодичними і книговими публікаціями українською і англійською мовами, часто своєю ініціативою та своєю моральною і фінансовою підтримкою всіх акцій і заходів для збереження нашої етнічної субстанції, для виховування в українському дусі нових поколінь, для нашого безперервного духово-культурного зв'язку з нашим українським народом та постійною допомогою тому народові в його змаганнях наш Український Народний Союз оправдано здобув собі горду назву української заморської твердині. Нашим священним обов'язком є цю назву берегти і закріпити продовжуваннями усіх добрих діл наших попередників та розгортанням і збагачуванням їх новими починаннями і новими цінностями.

ANNUAL STATEMENT OF UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC. 1981

ASSETS:

Bonds	\$32,984,296
Common stocks	226,897
Mortgage loans on real estate	3,120,218
Certificate loans and liens	732,967
Cash on hand and on deposit	321,151
Other invested assets	8,000,000
Accident and health premiums due and unpaid	2,927
Life insurance premiums and annuity consideration deferred and uncollected	119,076
Investment income due and accrued	842,992
TOTAL:	\$46,350,527

* Assets are valued according to statutory requirements and the basis of Valuations prescribed by the National Association of Insurance Commissioners in the book "Valuations of Securities".

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS

Aggregate reserve for life certificates and contracts	\$30,754,303
Aggregate reserve for accident and health certificates	16,301
Orphan's Fund liability	155,638
Supplementary contracts without life contingencies	12,564

Certificate and contract claims:

Life	\$304,004
Accident and health	—
Provisions for refunds payable in following calendar year — estimated amounts:	
Apportioned for payment to December 31, 1982	590,000
Premiums and annuity considerations received in advance less \$ none discount; including \$22,412	
— accident and health premiums	698,425
Commissions to fieldworkers due or accrued	112,933
General expenses due or accrued	222,024
Taxes, licenses and fees due or accrued	21,932
Net adjustment in assets & liabilities due to foreign exchange rate	583,390
Unearned investment income	96
Amount with held or retained by Society as agent or trustee	3,480
Liability for benefits for employees and fieldworkers if not included above	21,608
Printing plant expenses due and unpaid	33,916
Mandatory Securities Valuations Reserve	410,660
Unexpired subscriptions to Official Publication	44,795
TOTAL liabilities	\$33,986,075
Unassigned funds	12,364,452
TOTAL:	\$46,350,527

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

Valuation Exhibit at December 31, 1981

Total admitted assets	\$46,350,527
Liabilities & Unassigned Funds:	
Reserve for life certificates	\$30,754,303
Reserve for ADD certificates	16,301
Claim & accrued liabilities	3,215,471
Total liabilities:	\$33,986,075
Margin of safety to certificate holders	12,364,452
Total:	\$46,350,527
The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1981 was	137.1%
The ratio of interest earned on all funds during the year 1981 was	6.80%

(Signed by)

GEORGE SCHAUMANN, MAIA
CPS ACTUARIES
(Consulting Actuaries)
JOHN O. FLIS
Supreme President
ULANA M. DIACHUK
Supreme Treasurer

До
ВШ Членів УНС - Передплатників „Свободи“

Грудень, 1982

Вельмишановні Члени - Передплатники!

Делегати 30-ої Конвенції УНСОюзу схвалили підвищити ціну передплати „Свободи“ для членів УНСОюзу із \$7.80 на \$15.00 річно, беручи під увагу значно збільшені видатки Видавництва на поштові оплати, газетний папір та інші кошти. Схвалена 30-ю Конвенцією підвишка передплати входить в силу від 1-го січня 1983 року, або від чергової дати платності кварталних, піврічних чи річних вкладок. Значить, Ваші вкладки, які включають передплату „Свободи“, платні від 1-го січня 1983 року, або від чергової дати платності на кварталних, піврічних чи річних ставках після 1-го січня 1983 року, будуть збільшені на \$7.20 у річному відношенні; \$3.60 піврічно, \$1.80 квартално та 60 центів місячно. Така сама підвишка передплати „Свободи“ зобов'язує і всіх тих членів УНС, які платять цю передплату окремо від своїх вкладок, висилаючи їх прямо до адміністрації „Свободи“.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

Нові ціни передплати для членів:
\$15.00 річно, \$7.50 піврічно, \$3.75 квартално, \$1.25 місячно

ПРИБУТКИ

	1978	1979	1980	1981	Разом
Членські вкладки	\$3,079,946.53	\$3,031,949.83	\$2,942,404.06	\$3,023,817.5	\$12,078,116.00
Відсотки від:					
Позички для УНКорп. Дому УНСОюзу	237,043.75	100,000.00	228,750.00	385,000.00	950,793.95
Удівлі	8,655.61	10,855.12	17,278.24	15,645.33	52,474.30
Банкових конт	1,842.49	9,823.64	2,100.16	6,388.38	20,152.67
Бондів	1,759,200.86	1,968,156.58	2,162,940.56	2,433,118.84	8,323,417.83
Позичок на граматах	20,795.20	20,433.50	22,300.97	25,188.58	88,718.25
Гіпотечних позичок	198,921.57	185,725.53	192,252.65	270,172.42	847,072.17
Разом:	\$2,226,459.48	\$2,295,034.37	\$2,625,622.58	\$3,135,512.64	\$10,282,629.07
Прибутки книгарні й друкарні	635,876.18	730,893.25	859,180.51	921,728.43	3,147,678.37
Прибутки Союзівки	480,101.38	499,136.66	527,379.01	569,858.80	2,076,475.85
Чини від реальностей	31,511.17	31,248.35	23,011.50	981.00	86,732.02
Амортизація і зиск при продажі інвестицій:					
Піднесено вартість бондів	3,758.16	3,804.99	5,717.66	8,597.18	21,877.99
Зиск при продажі бондів	1,385.11	982.87	402.05	1,125.00	3,895.03
Зиск при продажі нерухомостей	—	—	45,236.76	151,570.00	196,806.76
Разом:	\$ 5,143.27	\$ 4,787.86	\$51,356.47	\$161,292.18	\$222,579.78
Різні прибутки:					
Пожежати до Братських Фондів	—	123.40	30,554.86	35,016.14	65,694.40
Перенос до Сирітського Фонду посп. виплат і дозрілих вивинувальних грамот	9,000.00	5,395.84	8,518.66	3,212.50	26,125.00
Пожежати до Фонду Нагної Потреби	14,634.73	5,702.51	12,355.53	8,340.83	39,033.60
З продажі книжок (Енциклопедія)	14,540.33	14,563.11	15,764.89	13,792.47	58,660.80
Стипендія Фундація ім. Й. Волка	87,075.16	1,000.00	—	—	88,075.15
Разом:	\$ 125,250.21	\$26,784.86	\$67,191.94	\$58,361.94	\$277,588.95
Разом зворотні:					
Посмертних запомог за реаскурацію	15,809.00	17,078.00	6,741.00	—	39,628.00
Вкладки за реаскурацію	—	178.00	168.00	160.00	526.00
Разом:	\$ 15,809.00	17,256.00	\$6,929.00		
Загальні прибутки:	\$ 6,600,097.22	\$ 6,637,091.18	\$7,103,075.07	\$7,871,690.37	\$28,211,953.84

ВИДАТКИ:

	1978	1979	1980	1981	Разом
Виплачено членам:					
Грошові звороти	\$285,974.62	\$287,217.45	\$351,529.11	\$466,784.26	\$1,391,505.44
Посмертні запомогі	783,349.34	792,745.87	784,193.20	759,592.04	3,099,880.45
Подвійне забезпечення від випадку	8,500.00	4,500.00	18,000.00	4,000.00	35,000.00
Акцидентове забезпечення	22,500.00	15,000.00	25,000.00	10,000.00	72,500.00
Забезп. для дітей, яких родичі померли	4,199.03	4,076.77	4,044.33	3,913.11	16,233.24
Дозрілі вивинувальні грамоти	905,998.33	970,640.42	863,785.85	896,388.63	3,638,813.23
Дивіденда	509,259.99	527,636.53	530,790.51	578,558.67	2,146,243.70
Сирітські виплати	1,000.00	12,959.57	2,833.34	2,297.92	19,090.83
Відсотки за сирітські виплати	101.83	2,922.55	773.16	862.38	4,659.92
Відсотки від посмертних виплат				1,229.66	1,229.66
Разом:	\$ 2,520,883.14	\$ 2,617,699.16	\$2,560,949.50	\$2,723,624.67	\$10,423,156.47
Інвестиційні виплати і амортизація:					
Амортизація авторське право	—	—	1,200.00	1,200.00	2,400.00
Втрати на гіпотечних позичках	16,140.67	44,583.30	—	—	60,723.97
Відсотки від закуплених бондів	11,531.01	15,079.50	16,639.07	25,499.48	68,749.06
Банкова оплата за опіку над бондами	5,783.22	6,084.66	6,200.00	3,345.22	21,413.10
Амортизація бондів	7,684.07	7,787.51	7,770.24	6,694.65	29,936.47
Обниження вартості друкарських і елек. машин	13,147.60	12,167.98	12,992.30	13,746.41	52,054.29
Обниження вартості реальностей	15,688.35	15,990.62	16,231.74	16,041.06	63,951.77
Втрати при продажі бондів	15,720.89	7,369.26	19,328.95	113,098.72	155,517.82
Інвестиційні виплати — загальні	532.00	25.00	25.00	110.00	642.00
Оплати за канадські чеки	140.02	(5.58)	34.29	400.79	589.52
Разом	\$ 86,367.83	\$ 109,082.25	\$80,371.59	\$180,136.33	\$455,958.00
„Свобода“ за орган	\$343,200.00	\$407,700.00	\$ 451,030.45	\$484,782.10	\$1,686,692.55
Виплати друкарні й книгарні	635,512.24	730,950.78	858,873.050	919,667.25	3,145,003.77
Виплати Союзівки	456,022.22	513,494.32	505,508.16	560,782.14	2,035,804.84
Виплати на реальностях	43,520.26	38,058.53	32,145.89	7,148.84	120,873.52
Кошти головних союзних засідань:					
Кошти 29-ої Конвенції	322,473.78	15,163.00	33.65	—	337,670.43
Річні Засідання Головного Уряду	8,833.23	29,474.38	35,845.19	34,962.89	109,115.69
Кошти контролю	6,586.02	6,625.90	8,277.32	7,601.55	29,090.79
Разом:	\$ 337,893.03	\$ 51,263.28	\$44,156.16	\$42,584.44	\$475,876.91
Організаційні видатки:					
Оголошення і публікації	26,912.70	18,388.57	91,330.84	57,767.00	194,399.11
Лікарські бадання нових членів	3,849.20	3,440.60	2,799.04	2,545.57	12,634.41
Винагороди відділових організаторів	73,085.00	57,360.45	53,729.45	55,768.50	239,941.40
Винагороди обласних організаторів	13,835.01	43,998.85	24,942.32	18,499.98	99,276.14
Винагороди передсідників і касирів	1,945.50	1,555.00	2,919.00	2,382.35	8,781.85
Звороти коштів секретарям	290,756.62	298,514.82	306,193.00	314,614.90	1,210,079.34
Винагорода головному лікарю	750.00	2,250.00	1,500.00	1,500.00	6,000.00
Кошти подорожей обл. організаторів	18,945.54	22,631.77	14,812.03	11,197.30	67,586.64
Кошти окружних зборів	3,359.14	6,282.95	10,206.34	5,299.54	25,147.97
Разом:	\$ 433,438.71	\$ 454,423.01	\$508,432.02	\$467,553.12	\$1,863,846.86
Платні, податки і забезпечення:					
Шпитальне забезпечення	26,574.88	30,716.48	33,898.31	38,432.70	129,623.37
Пенсійний фонд	104,796.20	63,228.60	100,073.40	114,602.60	382,700.80
Групове забезпечення	10,452.28	9,491.17	11,810.81	10,171.89	41,926.15
Забезпечення від випадку під час праці	6,501.00	6,852.00	8,644.00	12,354.78	35,351.78
Платні ексекютивних урядовців	91,333.40	97,962.00	106,750.00	115,999.98	412,045.38
Платні працівників	279,358.92	296,656.18	322,838.74	368,141.85	1,266,995.69
Федеральні і стейтові податки — соціальне забезпечення і безробіття	31,639.41	36,918.21	39,681.29	\$2,420,850.24	151,289.08
Канадські доміняльні і провінційні податки, соціальне забез. і безробіття	124.15	285.00	498.84	10.00	917.99
Разом	\$ 550,780.24	\$ 542,109.64	\$625,196.39	\$702,763.97	
Канцелярські виплати:					
Книжки і друки	774.71	1,136.20	1,659.45	808.61	4,378.97
Машини і устаткування	1,830.21	7,431.32	5,942.18	2,208.74	17,410.45
Загальні видатки	9,926.32	14,639.33	15,882.39	23,821.58	64,269.62
Забезпечення	11,665.59	3,708.57	13,492.14	2,361.43	31,227.73
Винайм і оіпка машин	21,806.49	17,142.81	11,820.07	15,473.55	66,242.92
Відділові прибори	5,455.44	478.70	—	2,842.00	8,778.14
Виготовлення дивіденди	5,484.60	5,456.14	5,330.98	6,909.65	23,181.37
Друки і прибори	35,534.07	32,139.23	32,215.18	48,601.71	148,490.19
Поштові оплати	15,538.58	16,931.00	16,774.53	26,468.08	75,710.19
Телефон	13,010.82	13,393.24	13,556.65	17,953.09	57,913.80
Разом:	\$ 121,026.83	\$ 112,456.54	\$118,673.57	\$147,444.44	\$497,601.38
Різні виплати:					
Статистичні кошти актюарія	11,522.31	9,951.90	25,605.15	33,787.28	80,866.64
Кошти правні	—	—	350.00	1,500.00	1,850.00
Канадські корпоративні видатки від вкладок і прибутків	38,431.68	(24,363.85)	(3,343.55)	2,525.45	13,259.73
Вкладки до Братських Конгресів	2,140.44	2,166.47	2,262.72	2,311.05	8,880.68
Оплати до забезпечених урядів	17,350.65	14,721.66	2,891.84	12,628.78	47,590.93
Вкладки за реасекурацію	12,036.24	12,943.93	12,564.97	11,229.39	48,774.53
Податки від гіпотечних реальностей	1,202.30	7,499.24	(1,200.80)	1,729.56	9,230.30
Загальні кошти подорожей	33,767.75	31,121.16	27,899.70	36,568.02	129,356.63
Виплати канадської канцелярії	2,986.37	1,826.40	1,996.43	3,349.43	10,158.63
Разом:	\$ 119,437.74	\$ 55,876.91	\$69,026.46	\$105,626.96	\$349,968.07
Дотації, допомогі і публікації:					
Спортова акція	3,510.31	4,499.31	5,958.58	6,893.79	20,859.99
Запомога членам	24,130.00	22,530.00	20,830.00	19,375.00	86,865.00
Дотації церквам, науковим установам і організаціям	14,053.57	23,025.00	34,359.55	41,530.80	112,968.92
Стипендії	16,650.00	22,550.00	31,250.00	42,432.00	112,882.00
Подержив з Фонду Нагної Потреби	3,828.33	10,459.07	41.63	1,002.52	15,331.55
Голод 1933 р. Укр. голокост	—	—	6,000.00	6,000.00	12,000.00
Разом:	\$ 62,172.21	\$ 83,063.38	\$98,437.76	\$117,234.11	\$380,907.46
Загальні видатки:					
	\$5,710,254.45	\$ 5,716,178.33	\$5,950,799.45	\$5,459,308.37	\$23,836,540.61

1968 р. в Особистому пенсіонеру докторській учитель в Україні та на еміграції.
гніздо, 14-го січня 1983 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Я.
гніздо, 15-го січня 1983 р., о год. 9:30 ранку з церкви св. Юра в Нью Йорк-
лавний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.
дружина — МАРІЯ
инок
АДРІАН з дружиною ЛІДІЄЮ
ВОЛОДИМИР
ІГОР
инок
ОПЕГ з дружиною ЗІНЕЮ та з дітьми СОФІЙКОЮ і ОПЕСЕМ
МАРКІЯН з дружиною НАТАШЕЮ і донею ПАРИСОО
АДРІАН
пінжча і дальша Родина
•
о просимо складати датки на Фонд Катедр Українознавства
в Гарвардському Університеті.

Інститут...

(Продовження зі стор. 2)

високою оцінкою українських молодечих аматорів-дипломатів, які заганяли в кут більшовицьких представників Йосифа і „самого“ Троцького та відважно торгувалися за справи Холм-

сьогодні треба би писати про Берестейський мир цілком інакше.

Після появи отих 4-ох томів протоколу Берестейської мирової конференції — Інститут В. Липинського видав книгу „Станіслав Кричевський“ — (736 стор.) „Листи Дмитра Дорошенка до В. Липинського (494 стор.) „Листи Осипа Назарука до В. Липинського“ (стор. 629), у друку „Україна на переломі“, появився з початком цього року (сторінка 682).

Історична заслуга Інституту В. Липинського для української науки — це збирання архівів спадщини самого В. Липинського (одно тільки його листування з непересеченими його кореспондентами займає 11,000 рукописних і машинописних сторінок), але й архівних матеріалів різних наших історичних постатей. Придбано, наприклад, архів гетьмана Павла Скоропадського включно з його

ще ніде недрукованими спогадами, які мають повноту у В-ві Інституту в цьому році, — архів і різні документи політика-кооператора Андрія Жука, історика-дипломата Дмитра Дорошенка, нащадка історичного козацького роду Миколая Кочубея, Адама Монтезоро (є там документи, які сягають ще XII сторіччя!), політика-журналіста Осипа Назарука, буковинського сенатора Романа Залозецького, Богдана Лепкого, — це безцінне для наукових дослідників джерело, бо все це видатні діячі різних областей великої Української Землі (Наддніпрянщини, Галичини, Буковини), часів української визвольної війни-революції та еміграції 20-их років.

У плані Інституту є головне передати українському суспільству, сучасним і грядущим нашим дослідникам, історично-літературну і архівну спадщину духовного покровителя Інституту Вячеслава Липинського. Це має бути приблизно 25 томів, поділених на три групи: твори, архів і студії про Липинського.

Що особливо видує, ба навіть імпонує у видавничій діяльності Інституту Липинського — це грошова сторінка. Відомо, що кожна українська наукова книжка, видавана у вільному світі, це дефіцитне підприємство. Коли белетристика чи спомини відомого автора можуть ще рахувати на зворот усіх чи бодай частинних коштів видання, то це не стосується категорії наукових видань, якими захищені вільне коло науковців. Грубістю книтою, що їх видає Інститут Липинського — аж ніяк не признаєні для широкого читача: листування Липинського з різними діячами, про яких наші люди мало що знають (або й не чули) чи його архівна спадщина. Але знайшлися такі одиниці, як відомий видавець ще з „старого краю“ Дмитро Микитюк з Вінніпеґу, який ще 10 років тому передав на видавничі цілі Інституту 35,000 доларів — подружжя Олександра і Марії Семенчук створило завізку фундації сумою 65,000 доларів — малозамовний Василь Манько дарував на цю ціль 10,000 доларів — чи це не докази зрозуміння ваги української вільної науки? У 1980 році Інститут придбав величезну посилість у Філадельфії з гарним кам'яним домом і ґрунтом довкола. Існування Інституту ім. Липинського з погляду фінансів можливе не тільки завдяки жертводавцям, але власне організаторському хистові самого Євгена Зиблікевича та адміністративно-кошторажному хистові Маріяни Коца, який вміє зацікавлювати виданнями Інституту бібліотеки університетів і коледжів в Америці і поза нею.

Існування і діяльність Інституту ім. В. Липинського — це один доказ на правдивість цікавого явища: коли в політичній діяльності маємо ми українські сумні докази примітивізму, негативізму і навіть деструктивних тенденцій, і коли ми у політичній діяльності, замість похвалитися якимись важними успіхами, мусимо з жалем ствердити загирення деяких керівних репрезентативних установ, то в культурній діяльності ми проявили активізм і творчий конструктивізм. І власне це ніби парадоксальне явище є для нас джерелом оптимізму: коли громада має численні одиниці і цілі групи задіяні в науку, у студії, у дослідження — то не може бути, щоб така громада занепадала і пропала в джунґлі політичних чварів. Мусить прийти протверезіння і мусить прийти відродження також в діяльності політичного конструктивізму.

Вшанували настоятеля

В неділю, 12-го грудня 1982 року, не заважаючи на першу зимову снігову, 200 парафіян, приятелів і гостей прибули до української православної церкви Св. Вознесіння у Мейлпуді, Н.Дж., щоб гідно вшанувати свого настоятеля о. Івана Наконечного з 10-літтям його праці в цій парафії.

Хоч „супроти вічності“ чи в історичному аспекті 10 років — небагато, то в житті окремої людини — це довгий і значний відтин часу, особливо коли ця людина починає важливий період свого життя, росту і діяльності. Якраз 10 років тому молодий щойно висвячений о. Іван із дружиною прибув до Мейлпуду на свою першу парафію.

Отець Наконечний належить уже до третього ту народженого покоління українців. Народився він біля Скентону, Пенсильванія, де закінчив середню освіту. Високи та богословські студії закінчив у Манітоско-у університеті та Коледжі Св. Андрія у Вінніпеґу, Канада. Там познайомився, а згодом одружився із Мар'яною Іллюк, теж із третього покоління. Єрейське висвячення одержав 19-го листопада 1972 року.

Повний ідеалізм й посвяти, вірний Христовій науці із запалом неопіфита поринув о. Іван у душпастирську працю. Під його невиспущим проводом парафія виросла під кожним оглядом і досягла великих успіхів. Побудовано нову гарну церкву, відновлено парафіяльний дім, але що важливіше — закінчено духовне й національне життя парафії. Всі прицерковні організації поновили свою діяльність, зросло число парафіян. Особливу увагу приділяв о. Іван справі виховання і притягнення до церковного життя дітей і молоді, а теж поширенню відомостей про Українську Православну Церкву серед довкілля через особисті зв'язки та шляхом преси. Не зазедбав він і старших та хворих, постійно їх відвідуючи, служачи всебічним помічником, а то й шофером. Для них присвячує він кожного року радіові святкові програми. За все це, як теж за його ревність у служінні Богові, дбайливість і тепло у відношенні до ближніх, працюючість, ентузіазм та особистий чар вітається він великою пошаною і любов'ю не лише своїх парафіян, а й цілої громади та всіх, кому доводилося з ним зустрічатися чи співпрацювати.

На меншу пошану й любов заслуговує і паніматка Мар'яна, що повсякчасно підтримує свого чоловіка, допомагає у кожній праці, активно включається у всебічну парафіяльну діяльність, виконує роль секретарки й редакторки та є матір'ю двох дітей — Меланії, 5 років, і двохрічного Микаса.

Тому й не дивно, що вся парафія з таким ентузіазмом підготувалася у великій таємниці своєму улюбленому настоятелю і його родині прийняття-несподіванку з нагоди 10 роковин праці на становищі настоятеля. Щойно тиждень перед прийняттям його офіційно запрошено (не можна було довше затримати таємницю, готуючи обід у парафіяльній залі), чим о. Іван був заскочений.

У день свята, після Служби Божої, яку відправив о. Наконечний, проповідь про значення священства та про сьогоднішнє святування виголосив о. Сергій Непріль, настоятель української православної церкви Св. Тройці в Ірвінгтоні, Н.Дж. Він відслужив Мелебен за здоров'я отця і паніматики Наконечних та їхньої родини. Співав парафіяль-

Отець Іван Наконечний

ний хор під проводом Леоніда Харченка.

Потім у парафіяльній залі відбувся бенкет, приготовлений спільними зусиллями всіх парафіяльних організацій. Відкрито бенкет молитвою, яку прочитав о. Непріль. Тостмайстром був Всеволод Луцкевич, голова Парафіяльної Управи. Привітали склади Антоніна Юрова від Сестрицтва, Олександра Богдан від Братства, Анна Худзіл від Клубу Жінок, Іван Самчук від парафіяльного хору, Данило Гулак від Відділу Української Православної Ліги і Катя Митченко від Молодшого Відділу УПЛ. Лія Шафаранська передала привіт від імені д-р Гейл Волошак, голови Головної Управи УПЛ. Вітали короткими промовами: о. Михайло Кучмак, парох української католицької церкви св. Івана Христителя в Нью-арку; о. Тарас Чубенко, настоятель української православної церкви св. Дмитрія в Картереті, Н.Дж., який теж передав привіт від імені Архієпископа Марка; Давид Гавстон, пастор методистської церкви в Мейлпуді; проф. Микола Чирівський, секретар Відділу УККА в Ньюарку — Ірвінгтоні, і Надія Світлична. Всі промови підкресливали вклад праці і заслуги о. Івана в парафії і в громаді та його особисті прикмети прикладного душпастиря. Між присутніми був теж о. Михайло Перетятко з української католицької церкви св. Івана Христителя, були й батьки о. Івана — Іван і Маргарита Наконечні з Теїлору, Па. В. Луцкевич вручив отцеві пликет-грамоту та подарунок від цілої парафії. Паніматка піднесла китицю рожи.

На закінчення о. Іван подякував священникам, Парафіяльній управі, парафіяльним організаціям, всім парафіянам і гостям за участь у бенкеті, а теж за привіт та подарунки. Він подякував членам Комітету свята, що все так гарно приготували в повній таємниці. Згадавши враження з-перед 10 років, він ствердив, що взаємний поміж пастором і парафіянами міцнішає з кожним роком. Кінцеву молитву прочитав о. Тарас Чубенко.

Опісля ще багато присутніх склали особисті вітання і побажання. Отець і паніматка були видимо зворушені, а парафіяни задоволені, що належно їх вшанували.

Л.Почтар

КОНЦЕРТ КОЛЯДОК

Нью Йорк, Н.Й. — У неділю, 16-го січня ц.р., після Служби Божої, о. год. 1-й по полудні тут в Українській Автокефальній Православній Церкві-Катедрі св. Трійці при Брум вул., відбудеться концерт колядок і щедрівок. Співатиме Катедральний хор під диригентурою Валі Ладивайко. Після концерту в церковній залі буде чай та солодке. Дітям роздаватимуть подарунки.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ МОСКВИ

У тексті промови-статті Теодора Терен-Юськова про о. К. Стеценка („Свобода“ з 4-го січня ц.р.) правильно текст має звучати: „...комуністична Москва... відповідала за вбивство не тільки непересеченого Леоніда, але і за передчасну смерть одноразового, великого нашого композитора-патріота, о. К. Стеценка.“ — Ред.

Хроніка діяльності українських громад у Флориді

У сонячній Флориді є по жвавленню культурно-освітньої праці серед українських поселенців, особливо в околицях Ст.Пітерсбурґу, Норт Порту й Аконкі.

Найбільш рухливим є Ст. Пітерсбурґ, в якому активність продовжується на протязі всього року без перерви. Інші поселення припиняють свою активність у початках літнього сезону, а це, мабуть, тому що багато поселенців виїжджає на північ, а наплив українських туристів, що часто відвідують теплу й барвисту Флориду, у літньому сезоні зменшується. Ст. Пітерсбурґ відмінний тим, що в ньому кількість постійних жителів кожного року збільшується, тому і громадське життя не зупиняється у літньому сезоні.

Роль церкви

Українська Церква ще від 1963 року стала фундаментом і живчиком українського життя у цьому місті. Найважливішу працю у розвої громади виконували наші католицькі священники, що присвячували багато часу й енергії для нових поселенців у Флориді, які якійсь час відійшли були від українства взагалі, української громадської діяльності бо не було тут.

Священники, які вклали багато праці для розвитку і поживлення цієї громади, це о. Ярослав Дибка, ЧНІ, який залишив по собі найкращі спомини, бо завжди підкреслював український патріотизм і був знаменитим організатором Другий священник, о. Ярослав Скорочий, своєю енергійністю доконав того, що рідко хто відважувався б. На протязі одного року — 1964, за його старанням побудовано церкву, розвагову залу і дім для священника. Знаменитими проповідниками, організаторами і патріотами, що поживляли громадську активізацію були оо. Володимир Пелех і Остан Оршикевич. Тепер пасторську працю очолює і гуртує при церкві громаду о. Ярослав Федіх.

Активність громади в минулому році

У 1982 році святкування злуки українських земель і вшанування Листопадового Зриву були дуже ефективні з численною участю всієї громади, а також на містечковому рівні. Церковне Сестрицтво св. Ольги, Український Американський Клуб, Товариство Українських Емігрантів безперервно проявляли активність на полі культурно-освітнім. У зимовому сезоні було активне навчання української мови, започатковане о.Пелехом. Товариство Св. Імени кожного тижня проводило розвагові гри, які були дуже допоміжними у сплачуванні церковних зборювань, пов'язаних із побудовою нової залі для різнорідних громадських підприємств.

Патріархальний рух

Ст. Пітерсбурґ має кілька ентузіастичних людей, які присвячували для справи популяризації Патріархального руху, який з кожним днем здобував чимраз більше правдивіків. Найкращим прикладом цього можуть послужити надзвичайно успішні збірки грошей на цілі Патріархату. З нагоди відвідин о. Архимандрита Гузара в Норт Порту і Ст. Пітерсбурґу на збіркову листу тільки одні збирачки прибуло 2,000 доларів, цебто по одній тисячі у цих двох поселеннях.

Патріархальний Рух набирає чимраз більше популярності і є вигляди, що в усіх українських поселеннях Флориди з'являться відділи, які будуть успішно працювати для цієї справи, бо Патріархат — це справа всього українського народу.

НЕПРАВИЛЬНЕ „О“

У дописі під заголовком „Скорбні слова на могилу св. п. Анатолія Ярославича“ авторства Володимира Баторуги („Свобода“ ч. 7, з четверга, 13-го січня ц.р.) помилково написано в заголовку перед ім'ям Покійного „о“. — Ред.

Допомагають у розвитку Патріархального руху відвідини громад відомих осіб, які уміло висвітлюють цілі Патріархату, як, для прикладу, візита о. Архимандрита Любомира Гузара і д-ра Біді. Корисні були також навішування справ, що торкаються посмертних тестаментів. Це заставляло людей глибше думати, із цього виривають дуже цікаві і корисні дискусії.

Маямі

Найстарше поселення українців у Флориді є місто Маямі. Вже у 1940 роках, відвідуючи південні стейти, була нагода побувати в Маямі. Зустрічі з українцями були частими, хоч у той час, не було ще організаційного життя, були тільки одиниці, що тужили і снували пліями, щоб дати поштовх до організованого українського життя. При кінці 1940-их років мрії наших поселенців почали здійснюватися. Сьогодні Маямі повинно гордитися своїми здобутками. Культурно-освітнє життя процвітає, а що найважливіше — партійно-політичні суперечки зникають. Прийшли вони з напливом останньої повноної імміграції. Однак, люди, придивившись до партійних справ, прийшли до висновку, що минуле — це вже справа мертва, і в останніх роках партійні суперечки майже завамерли, і запанувала толеранція і спокій.

Тепер Маямі гармонійно працює в користь загальної української справи, виключивши партійністство. Було б знаменитим, якщо б такий стан запанував і в інших громадах українських поселенств.

Осип Біловус

REAL ESTATE

НА ПРОДАЖ

ХАТА

Виділяю до Мехіко. 10 хвилин від Союзівки. За інформаціями тел.: (914) 626-7216

РОЗШУКИ

Бажаю нав'язати листування з моїми товаришами з чортківської гімназії, такими як: Баранчик, Бедрий, Боднар, Козакевич, Рослик, Скремента, Шорпиха, о. Хотимський. Хто знає їхню адресу, або вони самі, прошу писати на адресу: Olaf Kuzyl, Dipl. Ing. Sendlinger Strasse 55/IV D-8000 Muenchen 2 West Germany

HELP WANTED

ASSISTANT DESIGNERS/PATTERNMAKERS COUTURES, SAMPLEMAKERS, SEAMSTRESSES, TAILORS. Pleasant congenial working conditions. beautiful atmosphere plus overtime. All positions available. (212) 683-4993

CHILD CARE—HOUSEKEEPER Live in. Mature, caring individual with European background to care for toddler. English speaking with excellent references. Flexibility a must. Good salary. Call (212) 753-0227

FUNERAL DIRECTORS

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED Обслуга ЩИРА І ЧЕСНА Our Services Are Available Anywhere In New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бевнд Врукі і перенесенням тілних Останків з різних країн світу. UNION FUNERAL HOME 1600 Stuyvesant Avenue (corner Stanley Terr.) UNION, N.J. 07083 (201) 964-4222

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА Peter Jarema 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. 10009 (212) 674-2568

СПЕЦІАЛЬНА НАГОДА ДЛЯ ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ: ПОДВОЇТЬ СВОЄ ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН!

ХТО МОЖЕ ПОДВОЇТИ СВОЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ?

Всі теперішні члени УНСОЮЗУ у віці 0 до 65 років.

ЯКИЙ ПЛАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЖНА ВИБРАТИ?

У віці 0 до 60 років можна вибрати один із планів життєвого або вивінувального забезпечення.

У віці 61 до 65 років тільки грамоти на ціле життя класи W.

ЯКІ ВКЛАДКИ ТРЕБА БУДЕ ПЛАТИТИ?

Висота вкладок за ці нові грамоти буде відповідна до вибраної класи та теперішнього віку члена.

НА ЯКУ СУМУ МОЖНА НАБУТИ ГРАМОТУ?

На суму рівну теперішньому забезпеченню члена в УНСОЮЗІ, або меншу. Мінімальна сума, що її можна набути, це \$1,000.

ЧИ ТРЕБА ПРОХОДИТИ ЛІКАРСЬКІ ОГЛЯДИНИ?

Аплікації приймає Головна Канцелярія УНСОЮЗУ без лікарських оглядин. Тільки у випадку ствердження неможливості чи неуги вона може зажадати доповнення аплікації вислідом лікарських оглядин.

УВАГА! ЦЮ АКЦІЮ ПРОДОВЖЕНО ДО 31-го БЕРЕЗНЯ 1983 р.

З цієї нагоди можуть скористати члени, які досі цього не зробили.

В справі цього забезпечення просимо звертатися до секретарів Відділів УНСОЮЗУ. Коли бажаєте одержати аплікації та додаткові інформації про це забезпечення з Головної Канцелярії УНСОЮЗУ, перешліть свою адресу (по-англійськи) до

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
P.O. Box 17a ■ Jersey City, N.J. 07303

(Ім'я та прізвище)

(Число дому та вулиця)

(Місцевість, стейт чи провінція, поштовий код)

UKRAINSKE BYURO PODOROZEJ
Марійки Гельб'іг
scope travel inc

(201) 371-4004 — 845 Sanford Ave., Newark, N.J. 07106
(215) 379-2755 — 700 Cedar Rd., Philadelphia, Pa. (Ukrainian Center)

ВЕЛИКДЕНЬ В УКРАЇНІ „Львовянка” I

2-12-го травня 1983 Відлет з Нью Йорку, \$1,149.00
Провідниця: Христина Ковч

„Писанка”

2-17-го травня 1983 р. Відлет з Нью Йорку, \$1,349.00
Відлет з Торонто, \$1,529.00
Провідники: Ольга і Микола Колянківські

Крім цього 12 інших тур в Україну в 1983 році

УВАГА! ВЖЕ МАЄМО НА СКЛАДІ КНИЖКУ УВАГА!

Володимира Барагури
МЕЧ І КНИГА
ЗБІРКА ІСТОРИЧНИХ І БІОГРАФІЧНИХ ОПОВІДАНЬ
ДРУГЕ ДОПОВНЕНЕ ВИДАННЯ, З КОЛЬОРОВИМИ ІЛЮСТРАЦІЯМИ ПЕТРА АНДРУСЕВА І МИХАЙЛА МИХАЛЕВИЧА
Меч і книга — це необхідна допоміжна пектура при навчанні українства.
112 сторінок — ціна \$6.00 + порто
Мешканців стейту Нью Джерсі зобов'язує 6% стейтового податку
ЗАМОВЛЯТИ
"SVOBODA" BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302